

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

โดย

ชัยชนะ มิตรสัมพันธ์
สมนึก แก้ววิไล

รายงานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2549
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

บทคัดย่อ

เรื่อง : ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมนคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

ผู้วิจัย : ชัยชนะ มิตรสัมพันธ์
: สมนึก แก้ววิไล

พ.ศ. : 2549

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมนคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิธีวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยการใช้แบบสอบถามใน
การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 200 คน โดยใช้สถิติในการ
วิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และไคส-แควร์

ผลการศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนคลพระนคร นักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียน และกับเพื่อนนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับสูง
ส่วนพฤติกรรมเกี่ยวกับกฎระเบียบนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนคล
พระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว และสภาพแวดล้อม
ในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วน
ปัจจัยเพศมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Abstract

Thesis Title : Factors that have relationship with Rajamangala University of Technology Phra Nakron students' discipline.

Researcher : Chaichana Mitsamphan
Somnuk Kaewvilai

Year : 2006

This research is study about the factors that have relationship with Rajamangala University of Technology Phra Nakhon students' discipline.

This study is a survey research. Questionnaires is used as a tool in this study. The sample groups in this research were students, Faculty of Business administration 200 persons. The statistics by means of Arithmetic means, percentage value, and Chi-square.

The results are as following :

1. Rajamangala University of Technology Phra Nakhon students' discipline. Most of the students are behave follow the discipline in the high level. When compared in each items about study behavior and behavior with their friends found that most of the students behave follow the discipline in high level. The behavior about rules and regulations of students found that most of the students behave follow the rules an regulation in moderate level.

2. Factors that have relationship with Rajamangala University of Technology Phra Nakhon students' discipline. Childcare family, relationship, and environment in the university have relationship with the behavior of students' discipline which a statistical significance at .05. The gender factors were no statistics significant.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากหลายฝ่ายที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนครที่สนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ศิลป์พัฒน์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์

นอกจากนี้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยภาคสนามครั้งนี้ ขอขอบคุณนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตพณิชยการพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คุณประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยศึกษาครั้งนี้ ขอมอบแต่ผู้มีส่วนร่วมและผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่ายไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ชัยชนะ มิตรสัมพันธ์

สมนึก แก้ววิไล

กันยายน 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
บทที่ 2 แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม	5
2.2 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัย	9
2.3 การอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ในครอบครัว	16
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
3.1 วิธีการศึกษา	27
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	30
3.7 การนำเสนอผลการวิจัย	30

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม	32
4.2 การอบรมเลี้ยงดู	35
4.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว	37
4.4 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	38
4.5 พฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา	40
4.6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา	43
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	48
5.1 สรุปผลการวิจัย	48
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	54
5.3 ข้อเสนอแนะ	55
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	59
ประวัติผู้วิจัยและประสบการณ์ของผู้วิจัย	64

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	33
4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา	33
4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	34
4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	34
4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้รวมของ ผู้ปกครอง	35
4.6	แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู	36
4.7	แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ใน ครอบครัว	37
4.8	แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา	39
4.9	แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์วินัย ของนักศึกษา	41
4.10	แสดงจำนวนร้อยละและความสัมพันธ์ของระดับพฤติกรรมการณ์วินัยของ นักศึกษาจำแนกตามเพศ	44
4.11	แสดงจำนวนร้อยละและความสัมพันธ์ของระดับพฤติกรรมการณ์วินัยของ นักศึกษาจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดู	45
4.12	แสดงจำนวนร้อยละและความสัมพันธ์ของระดับพฤติกรรมการณ์วินัยของ นักศึกษาจำแนกตามความสัมพันธ์ในครอบครัว	46
4.13	แสดงจำนวนร้อยละและความสัมพันธ์ของระดับพฤติกรรมการณ์วินัยของ นักศึกษาจำแนกตามสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	47

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	1
2.1	การข้ามสะพานลอย	12
2.2	การรู้จักบทบาททางสังคม	21
2.3	ความสัมพันธ์ในครอบครัว	21

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเป็นผู้มีวินัยเป็นสิ่งจำเป็นควบคู่กันไปกับความรู้ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานไว้ตอนหนึ่งว่า “...ข้อสังเกตที่ประทับใจของข้าพเจ้าในระหว่างที่อยู่ประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ ข้อหนึ่งก็คือ ถ้าประเทศไหนประชาชนมีระเบียบวินัยดีประเทศนั้นก็เจริญและอยู่ในฐานะดี ความเข้าใจในการรักษาระเบียบวินัยนี้แหละย่อมเป็นปัจจัยสังคมอันหนึ่ง จะนำประเทศชาติไปสู่ความเจริญวัฒนาถาวร ข้าพเจ้าขอฝากความคิดนี้ไว้กับท่านทั้งหลายด้วย.....” (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. 2544 : 32)

ภาพที่ 1.1 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

เกี่ยวกับเรื่องความมีวินัยนี้จึงเป็นเรื่องมีสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพของคน และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคมของประเทศชาติประเทศใดมีพลเมืองมีวินัย เช่น มีวินัยในการทำงาน แม้ประเทศนั้นจะขาดทรัพยากรธรรมชาติก็สามารถที่จะพัฒนาประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองได้ ตัวอย่าง เช่น อิสราเอล ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เป็นต้น ดังพระราโชวาทสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากวิทยาลัยครู ฅณาการใหม่สวนอัมพร วันพฤหัสบดีที่ 10 กุมภาพันธ์ 2537 (ภาคเช้า) “วันนี้ ข้าพเจ้าจะพูดกับท่านเรื่องวินัยกับความรู้ว่าคุณมีความรู้ความฉลาดมากขึ้นเพียงใด จำเป็นต้อง มีวินัยมากขึ้นเพียงนั้น เพื่อป้องกันมิให้เอาความรู้ความฉลาดไปใช้ในทางเสื่อมเสีย เช่น ไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มีขอบท่านทั้งหลายจึงควรอย่างยิ่งที่จะปลูกฝังบำรุงวินัยในตนเองให้ ออกงามเท่าเทียมกับวิชาความรู้จะได้สามารถทำตนทำงานได้อย่างมั่นคงดีแท้ และบรรลุถึงความดี ความเจริญในชีวิตครบถ้วนทุกประการ” (สำนักพระราชเลข. 2532 : 123)

การมีระเบียบวินัยนั้น ผู้ใดเอาชนะความไร้ระเบียบวินัยได้จึงเท่ากับเป็นผู้ชนะและเป็นชัยชนะที่ยิ่งใหญ่เพราะเป็นการชนะใจตนเอง อันเป็นสิ่งที่ทำได้ยากยิ่ง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วระเบียบวินัยไม่ได้มีไว้ลงโทษหรือทำลายใคร พฤติกรรมไม่มีวินัยของผู้หนึ่งเองต่างหากที่สร้างผลร้ายให้กับตัวเองแต่ความมีระเบียบวินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างความเจริญให้แก่ชีวิต ผู้ใดมีวินัยในการใช้เวลา เวลา ก็มีค่า ผู้ใดมีวินัยในการทำงาน งานก็มีประสิทธิภาพ ผู้ใดมีวินัยในการใช้เงิน เงินก็มีคุณค่าสามารถที่จะตั้งตัวได้ ผู้ใดมีวินัยในการดำเนินชีวิต ชีวิตก็ประสบความสำเร็จและสังคมใด

ประชาชนมีวินัยประเทศชาติก็เจริญรุ่งเรือง ความมีระเบียบวินัยจึงจัดเป็นคุณสมบัติที่มักจะพบอยู่ในชีวิตของผู้นำและความสำเร็จในชีวิตเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 31)

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะสามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้ คือ คุณภาพคน และการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งหากคนมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลให้สังคม และประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในระยะที่ผ่านมาแม้ว่าจะได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยมาโดยตลอด แต่จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในแต่ละครั้งก็มักพบว่าคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยยังด้อยกว่านานาอารยประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ต้องพัฒนาเด็กไทยให้ดีขึ้นในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ หรือคุณธรรมจริยธรรม (กรมวิชาการ. 2545 : 2-3) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 6 กล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณภาพ มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545 - 2549) จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพที่ยั่งยืนด้วยการเสริมสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็ง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ของประเทศให้อยู่ดีมีความสุข รู้จักความพอประมาณอย่างมีเหตุผลและมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่มุ่งสู่คุณภาพในทุกด้าน โดยเฉพาะการเสริมสร้างคนให้มีความรู้ มีภูมิปัญญารู้เท่าทันโลกและเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง และสร้างคุณค่าที่ดีในสังคมบนพื้นฐานของการอนุรักษ์วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย จึงได้กำหนดสภาพสังคมไทยที่พึงประสงค์ โดยมุ่งพัฒนาสู่สังคมที่เข้มแข็งและมีดุลยภาพ คือ สังคมคุณภาพที่ยึดหลักความสมดุล มีความพอดีสามารถสร้างคนให้เป็นคนดี คนเก่งพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกสาธารณะพึ่งตนเองได้ คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรของการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การปฏิรูปการบริหารการศึกษา (สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 2) ซึ่งในด้านการศึกษาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน ให้เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนและทักษะพื้นฐานที่ดี

และเข้มแข็งพอที่จะไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คุณลักษณะที่พึงประสงค์
ใฝ่เรียนรู้ มีระเบียบวินัย และมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

จากความสำคัญดังกล่าว สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันในการ
ช่วยกันพัฒนาทางด้านวินัยเสริมสร้างวินัยให้แก่นักศึกษา โดยอาศัยเทคนิควิธีการจัดการเรียน
การสอนในการสอดแทรกทางด้านคุณธรรม ปลูกฝังความมีวินัยให้แก่นักศึกษา โดยการให้
คำแนะนำและอบรมสั่งสอนให้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เพื่อที่นักศึกษาจะได้ปฏิบัติตนให้มีระเบียบ
วินัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในกระบวนการ
การเรียนการสอนและส่งเสริมพัฒนาให้นักศึกษามีความพร้อมที่จะปฏิบัติตนอย่างมีคุณภาพ มีวินัย
ที่ดีและเป็นบุคคลที่มีความพร้อมที่ดำเนินชีวิตที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ
วิทยาเขตพณิชยการพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.2 เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาวินัยของนักศึกษา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร คณะบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2549

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ 5 สาขาวิชา
ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชีจำนวน 40 คน สาขาวิชาการตลาดจำนวน 40 คน สาขาวิชาการจัดการ
จำนวน 40 คน สาขาวิชาการเงินจำนวน 40 คน และสาขาวิชาการบริหารสารสนเทศจำนวน 40 คน
รวม 200 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือ เพศ การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว
สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

2. ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายของคำ
ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1.4.1 การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยการให้ความรู้ประสบการณ์อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำปรึกษา การวางแผนการอยู่ในสังคมให้แก่นักศึกษา

1.4.2 ความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา หรือผู้ปกครองกับนักศึกษา มีความผูกพันรักใคร่ปรองดองซึ่งกันและกัน

1.4.3 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง อาจารย์ เพื่อนนักศึกษา ห้องเรียน โสตทัศนอุปกรณ์ และอาณาบริเวณในสถานศึกษา

1.4.4 พฤติกรรมการมีวินัย หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกทางด้านความประพฤติ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่ขัดต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ได้ทราบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ
วิทยาเขตพัฒนการพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.5.2 ได้ทราบแนวทางการพัฒนาวินัยของนักศึกษา

1.5.3 เป็นแนวทางในการวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร” แบ่งเป็นตอน ๆ ตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม
- 2.2 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัย
- 2.3 การอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ในครอบครัว
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

2.1.1 ความหมายของพฤติกรรม

ได้มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้มากมายแต่จะขอนำมากล่าวไว้พอสังเขปดังนี้

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 90) ได้สรุปว่า ความรู้ ความเข้าใจหรือความเชื่อของคน มีบทบาทสำคัญต่อการแสดงออกซึ่งพฤติกรรม

ประกาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ได้ เช่น การเดิน การพูด การคิด ความรู้สึก ความสนใจ ฯลฯ

เพนเดอร์ (Pender. 1986 : 38) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมมนุษย์ว่าเสมือนพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำ เพื่อป้องกันและส่งเสริมสุขภาพที่เป็นไปตามรูปแบบแผนการรักษาเป็นการผสมผสานระหว่างทฤษฎีทางกายภาพ ชีวภาพ จิตวิทยาและสังคม ตลอดจนจนสภาวะเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล นั่นคือ ไม่เพียงแต่ลักษณะบุคลิกภาพ ความเชื่อภายในตัวบุคคลเท่านั้น หากแต่ธรรมชาติของกลุ่มสังคมและสภาพแวดล้อมก็มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำมาอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ได้ทั้งสิ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการตอบสนองของมนุษย์ต่อสถานการณ์หนึ่งหรือสถานการณ์ใดหรือสิ่งกระตุ้นต่างๆ โดยการกระทำนั้นเป็นไปโดยมีจุดมุ่งหมายและเป็นไปอย่างใคร่ครวญมาแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกตัว และไม่ว่าสิ่งมีชีวิตหรือบุคคลอื่นสามารถสังเกตการณ์กระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม

2.1.2 ประเภทของพฤติกรรม

ม.ล.ด้อย ชุมสาย (2508 : 123) ได้แบ่งพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมที่ติดตัวมาแต่กำเนิด (Unlearned Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่อินทรีย์ทำได้เอง โดยที่อินทรีย์มิได้มีโอกาสเรียนรู้มาก่อนเลย พฤติกรรมติดมาแต่กำเนิด และเกิดขึ้นหลังกำเนิดของอินทรีย์ก็ได้ เพราะฉะนั้นบางทีจึงเป็นที่สงสัยว่าอาจไม่ใช่เป็นพฤติกรรมติดมาแต่กำเนิด อย่างไรก็ตามพฤติกรรมติดมาแต่กำเนิดได้เกิดขึ้นหลังจากที่อินทรีย์เกิดขึ้นแล้วนาน ๆ มักหลีกเลี่ยงผลของการเรียนรู้ไม่ได้

2. พฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ (Learned Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่อินทรีย์ทำขึ้นหลังจากที่ได้มีการเรียนรู้ หรือเลียนแบบจากบุคคลอื่น ในสังคมพฤติกรรมประเภทนี้อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า พฤติกรรมทางสังคม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 15-17) เชื่อว่า พฤติกรรมเป็นผลจากการทำปฏิกิริยาของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ตามทฤษฎีของเบนจามิน เอส บลูม (Benjamin S. Bloom) ที่กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมมีองค์ประกอบอยู่ 3 ส่วนด้วยกัน คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านนี้มีขั้นตอนของความสามารทางด้านความรู้ การใช้ความคิด และพัฒนาด้านสติปัญญา จำแนกไว้ตามลำดับมี 6 ขั้นตอน คือ ความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำความรู้ไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินผล (Evaluation)

2. พฤติกรรมด้านทัศนคติ ค่านิยม ความรู้สึกชอบ (Affective Domain) พฤติกรรมด้านนี้ หมายถึง ความสนใจ ความรู้สึก ท่าที ความชอบ ไม่ชอบ ให้คุณค่า การรับหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตของบุคคลยากแก่การอธิบายพฤติกรรมด้านนี้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การรับรู้หรือการให้ความสนใจ (Receiving or Attending) การตอบสนอง (Response) การให้ค่าหรือการเกิดค่านิยม (Valuing) การจัดระเบียบ (Organizing) และการแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ (Characterization by a Value)

3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถทางร่างกายแสดงออก ซึ่งรวมทั้งการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจจะเป็นพฤติกรรมที่ล่าช้า คือ บุคคลไม่ได้ปฏิบัติทันทีแต่คาดคะเนว่าอาจปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมการแสดงออกนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่เป็นเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งต้องอาศัยพฤติกรรมในระดับต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วเป็นส่วนประกอบ (ทางด้านพุทธิ

ปัญญาและด้านทัศนคติ) พฤติกรรมด้านนี้เป็นเมื่อแสดงออกมาจะสามารถประเมินผลได้ง่ายแต่กระบวนการที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัยเวลาและการตัดสินใจหลายขั้นตอน

พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับหลายสิ่งหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ดังที่ ฌองค์ ลินส์ว็สตี (2519 : 20) ได้กล่าวถึงสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมมนุษย์มีหลายประการ ซึ่งอาจแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ลักษณะนิสัยส่วนตัวของมนุษย์แต่ละคน ได้แก่

1.1 ความเชื่อ (Belief) หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งคิดถึงอะไรก็ได้ในแง่ข้อเท็จจริงคือ คิดว่าความจริงเป็นเช่นนั้น ซึ่งอาจถูกหรือไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงก็ได้ ความเชื่ออาจได้มาโดยการเห็น การบอกเล่า การอ่าน และการคิดขึ้นมาเอง เช่น คนสมัยโบราณเชื่อว่าโลกแบน เป็นต้น

1.2 ค่านิยม (Value) หมายถึง สิ่งที่คนนิยมยึดถือประจำใจช่วยตัดสินใจในการเลือก

1.3 ทัศนคติหรือเจตคติ (Attitude) เป็นพลังสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก เป็นแกนกลางของจิตวิทยาสังคมยุคปัจจุบัน ทัศนคติเป็นเรื่องละเอียดอ่อนซับซ้อน ต้องอาศัยการตอบสนองออกมาเป็นถ้อยคำหรือพฤติกรรมภายนอก

2. สิ่งที่ไม่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของมนุษย์ ได้แก่

2.1 สิ่งกระตุ้นพฤติกรรม (Stimulus Object) และความเข้มข้นของสิ่งกระตุ้น พฤติกรรมเป็นสิ่งที่ทำให้เราแสดงพฤติกรรมออก อาจเป็นอะไรก็ได้ เช่น ความหิว หนังสือ คำสอน เป็นต้น

2.2 สถานการณ์ (Situation) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มนุษย์ซึ่งอยู่ในสภาพที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม เช่น การเข้าคิวซื้อตั๋วที่โรงภาพยนตร์

2.1.3 การวัดพฤติกรรม

พฤติกรรมของบุคคลมีทั้งพฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายใน การที่จะศึกษาพฤติกรรมนั้นสามารถทำได้หลายวิธี ถ้าเป็นพฤติกรรมภายนอกที่บุคคลแสดงออกมาให้บุคคลอื่นเห็นได้จะทำการศึกษาได้ คือ ใช้การสังเกตโดยตรงและโดยอ้อม แต่ถ้าเป็นพฤติกรรมภายในไม่สามารถสังเกตได้ต้องใช้วิธีทางอ้อม โดยการสัมภาษณ์ การทดสอบด้วยแบบทดสอบและการทดลองทั้งในห้องปฏิบัติการและในชุมชน เพราะฉะนั้นเครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมอาจทำได้โดยการสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ หรือใช้เครื่องมืออื่นประกอบ เช่น เครื่องวัดความดันโลหิต เครื่องฟังการเต้นของหัวใจ

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2526 : 131-136) ได้กล่าวถึงวิธีการศึกษาพฤติกรรมมี 2 วิธี คือ

1. การศึกษาพฤติกรรมโดยทางตรงทำได้โดย

1.1 การศึกษาพฤติกรรมโดยสังเกตแบบให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว (Direct Observation) เช่น ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียน โดยบอกให้นักเรียนในชั้นเรียนได้ทราบว่าครูจะสังเกตว่าใครทำกิจกรรมอะไรบ้างในห้องเรียน การสังเกตแบบนี้บางคนอาจไม่แสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมาก็ได้

1.2 การสังเกตแบบธรรมชาติ (Naturalistic Observation) คือ การที่บุคคลผู้ต้องการสังเกตพฤติกรรมไม่ได้กระทำการเป็นที่ยอมรับพฤติกรรมของบุคคลผู้ถูกสังเกต และเป็นไปในลักษณะที่ทำให้ผู้ถูกสังเกตไม่ทราบว่าถูกสังเกตพฤติกรรม การสังเกตแบบนี้จะได้พฤติกรรมที่แท้จริงมาก และจะทำให้สามารถนำผลที่ได้ไปอธิบายพฤติกรรมในสถานที่ใกล้เคียงหรือเหมือนกัน ข้อจำกัดของวิธีสังเกตแบบธรรมชาติก็คือ ต้องใช้เวลาศึกษามากจึงจะสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการได้ และการสังเกตต้องทำเป็นเวลาดูติดต่อกันเป็นจำนวนหลายครั้ง พฤติกรรมบางอย่างอาจต้องใช้เวลาสังเกตถึง 50 ปี หรือ 100 ปีก็ได้

การศึกษาพฤติกรรมโดยทางตรงไม่ว่าจะเป็นการสังเกตโดยรู้ตัว หรือไม่รู้ตัวก็ตาม ผู้สังเกตจะต้องมีความละเอียด ต้องสังเกตให้เป็นระบบ และมีการบันทึกเมื่อสังเกตพฤติกรรมได้แล้ว นอกจากนี้ผู้สังเกตต้องไม่มีอคติต่อผู้สังเกต ซึ่งจะทำให้ได้ผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

2. การศึกษาพฤติกรรมโดยอ้อมแบ่งออกได้หลายวิธี คือ

2.1 การสัมภาษณ์เป็นวิธีหนึ่งซึ่งผู้ศึกษาต้องการซักถามข้อมูลจากบุคคล หรือกลุ่มของบุคคลซึ่งได้โดยการซักถามเผชิญหน้ากันโดยตรง หรือมีคนกลางทำหน้าที่ซักถามให้ก็ได้ เช่น ใช้สามสัมภาษณ์คนที่พูดกันคนละภาษา การสัมภาษณ์เพื่อต้องการทราบถึงพฤติกรรมของบุคคลแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การสัมภาษณ์โดยตรงทำได้โดยผู้สัมภาษณ์ซักถามผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นเรื่อง ๆ ตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้ อีกประการหนึ่ง คือ การสัมภาษณ์โดยอ้อมหรือไม่เป็นทางการ ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่ทราบว่าผู้สัมภาษณ์ต้องการอะไร ผู้สัมภาษณ์จะพูดคุยไปเรื่อย ๆ โดยสอดแทรกเรื่องที่จะสัมภาษณ์เมื่อมีโอกาส ซึ่งผู้ตอบจะไม่รู้ตัวว่าเป็นสิ่งที่ผู้สัมภาษณ์เจาะจงที่จะทราบถึงพฤติกรรม การสัมภาษณ์ทำให้ได้ข้อมูลมากมายแต่ก็มีข้อจำกัด คือ บางเรื่องผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่ต้องการเปิดเผย

2.2 การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเป็นจำนวนมากและเป็นผู้ที่อ่านออกเขียนได้ หรือสอบถามกับบุคคลที่อยู่ห่างไกล อยู่กระจัดกระจายมากนอกจากนี้ยังสามารถถามพฤติกรรมในอดีต หรือต้องการทราบแนวโน้มพฤติกรรมในอนาคตได้ ข้อดีอีกประการหนึ่ง คือ ผู้ถูกศึกษาสามารถที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปกปิดหรือพฤติกรรม

ต่าง ๆ ที่ไม่ยอมแสดงให้เห็นแก่ผู้อื่นทราบได้โดยวิธีอื่น ซึ่งผู้ถูกศึกษาแน่ใจว่าเป็นความลับ และการใช้แบบสอบถามจะใช้ศึกษาเวลาใดก็ได้

2.3 การทดลอง เป็นการศึกษาศึกษาพฤติกรรม โดยผู้ถูกศึกษาจะอยู่ในสภาพควบคุมตามที่ผู้ศึกษาต้องการ โดยสภาพแท้จริงแล้วการควบคุมจะกระทำได้ในห้องทดลอง แต่การศึกษาพฤติกรรมของคนในชุมชนโดยการควบคุมตัวแปรต่าง ๆ คงเป็นไปได้ได้น้อยมาก การทดลองในห้องปฏิบัติการจะให้ข้อมูลมีขีดจำกัดซึ่งบางครั้งอาจนำไปใช้ในสภาพความเป็นจริงได้ไม่เสมอไป แต่วิธีนี้มีประโยชน์มากในการศึกษาศึกษาพฤติกรรมของบุคคลทางด้านการศึกษา

2.4 การบันทึก วิธีนี้ทำให้ทราบพฤติกรรมของบุคคล โดยให้บุคคลแต่ละคนทำบันทึกพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งอาจเป็นบันทึกประจำวันหรือศึกษาศึกษาพฤติกรรมแต่ละประเภท เช่น พฤติกรรมการกิน พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมทางสุขภาพ พฤติกรรมทางสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมเป็นการกระทำ หรือการปฏิบัติที่แสดงออกทางร่างกายอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสอดคล้องของความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ บุคลิกภาพ หรือสิ่งอื่น ๆ โดยมีสิ่งกระตุ้นตามสถานการณ์

2.2 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัย

2.2.1 ความหมายของวินัย

ออซุเบล (Ausubel 1969 : 189 – 190) ได้กล่าวถึงวินัยไว้ว่า แบบของวินัยที่ได้ผลและมั่นคง ซึ่งเราต้องการให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล คือ วินัยแห่งตนที่มีรากฐานมาจากการควบคุมภายในและภายนอกตน การควบคุมภายนอก เช่น การดูแลสม่ำเสมอ การบังคับและการลงโทษย่อมมีความหมายในตัวเองอย่างเพียงพอ แต่จะช่วยให้เกิดวุฒิภาวะได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

พระราชวรมณี (2528 : 59) กล่าวว่า วินัย คือ ระเบียบชีวิตและระบบของสังคมที่วางขึ้นโดยสอดคล้องกับหลักธรรมเป็นพื้นฐานโดยอาศัยหลักความจริงความถูกต้องดีงาม

นวลศิริ เปาโรหิตต์ (2534 : 11) ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า กฎระเบียบของสังคมสิ่งที่สังคมยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ

ชิตกมล สังข์ทอง (2535 : 8) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่สังคมกำหนดเพื่อเป็นหลักปฏิบัติและควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม เพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537 : 8) ได้ให้ความหมายของวินัยสำหรับการดำเนินงานทางวัฒนธรรมไว้ว่า หมายถึง การควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

ฉันทนา ภาคบงกชและคณะ (2541 : 35) ให้ความหมายของคำว่า วินัยว่าหมายถึง

1. การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบข้อบังคับ แบบแผนข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้บุคคล ปฏิบัติตาม เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
2. คุณลักษณะโดยรวมของบุคคลที่แสดงออกด้วยความรู้สึกรู้จักคิด จิตใจ การตัดสินใจ และเลือกกระทำตามวินัยที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ปัญหาของส่วนตน และส่วนรวมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. กฎระเบียบแบบแผนข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

พระสมชาย ฐานวุฒโฒ (2541 : 72) ได้ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกันจะได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ไม่กระทบกระเทือนซึ่งกันและกัน วินัยช่วยให้คนในสังคมห่างไกลจากความชั่วทั้งหลาย

บุญมี แทนแก้ว (2541 : 62) ได้ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง การนำไปดีนำไป ในทางเจริญก้าวหน้า ผู้มีวินัยหรือมีระเบียบ มีแบบ มีแผน และมีความมุ่งมั่นด้วยจริยธรรม ศีลธรรมที่ได้ศึกษาดีแล้ว ย่อมเป็นความดีเป็นมงคล

พนัส หันนาคินทร์และคณะ (2542 : 38) สรุปความหมายของคำว่า วินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง กติกาและกฎหมาย ตามที่สังคมได้วางไว้หรือตามที่ กลุ่มได้ตกลงอันนำมาซึ่งความสุข ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคง ความปลอดภัย

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 6) ได้ให้ความหมายของคำว่า วินัย หมายถึง ระเบียบ แบบแผนและข้อบังคับ, ข้อปฏิบัติ เช่น วินัยทหาร ทหารต้องยึดมั่นในวินัย, ลีลาบทของพระสงฆ์

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า วินัย หมายถึง ระเบียบหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้ให้บุคคลใน สังคมปฏิบัติตามแนวทางนั้น เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข และการปฏิบัติงานของบุคคล หรือ หน่วยงานสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น

2.2.2 ความหมายของวินัยในตนเอง

วินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

อิงลิชและอิงลิช (English and English. 1958 : 487) ให้ความหมายของวินัยใน ตนเอง (Self- Discipline) ว่าวินัยในตนเองเป็นลักษณะของการนำตนเอง การควบคุมหรือ การบังคับตนเอง โดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติที่บุคคลสร้างขึ้นสำหรับตนเอง หรือเป็น การควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามความตั้งใจ

กู๊ด (Good. 1959 : 176) ได้ให้ความหมายของ วินัยในตนเอง (Self – Discipline) ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคลไม่ใช่การบังคับจากภายนอก แต่เป็นการบังคับโดยอำนาจภายในบุคคลนั่นเอง และเป็นอำนาจอันเกิดจากการเรียนรู้หรือยอมรับในคุณค่าอันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนเองได้

ดวงเดือน พันธุมาวิน (2527 : 59) ให้ความหมายของ วินัยในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการที่จะให้รางวัลตนเองเมื่อตนทำดี และลงโทษตนเองเมื่อทำชั่ว ซึ่งนักจิตวิทยาได้เรียกชื่อต่าง ๆ กันไป ได้แก่ มโนธรรมหรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Conscience) พลังอีโก้ (Ego – Strength) การควบคุมของอีโก้ (Ego – Control) การควบคุมตนเอง (Self – Control) การจัดระเบียบตน (Self – Regulation) การมีวินัยในตนเองนี้เป็นการแสดงความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) และความเป็นเอกเทศทางจริยธรรม ซึ่งลักษณะที่กล่าวนี้แสดงถึงการบรรลุนิติภาวะทางจิตของบุคคลเป็นผู้มีจริยธรรมสูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตอันจะช่วยป้องกันบุคคลนั้นมิให้ทำชั่วเพราะกลัวผลแห่งการกระทำ

สุนารี เตชะโชควิวัฒน์ (2527 : 14) ได้ให้ความหมายของวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของบุคคล ให้เป็นไปตามความมุ่งหวังโดยอำนาจภายในตนเอง และไม่เปลี่ยนแปลงความตั้งใจแม้จะมีสิ่งเร้าอื่น ๆ ทั้งภายในหรือภายนอกมากระทบก็ตาม นอกจากนี้สิ่งที่จะต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ชิตกมล สังข์ทอง (2535 : 9) ได้ให้ความหมาย วินัยในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้โดยเกิดจากการสำนึกขึ้นมาเองแต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและผู้อื่น โดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมและสิทธิของผู้อื่น

ณัฐพร สดามารณ์ (2540 : 13) กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมอันเกิดจากแรงจูงใจภายในตัวบุคคล และเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมดังกล่าว

สินีนาวุ สุทธิจินดา (2543 : 6) ได้ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเองไว้ว่า หมายถึง การรู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดหรือตนเองกำหนดไว้ เช่น ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม ควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามแนวทางที่สังคมยอมรับ เต็มใจที่จะกระทำในสิ่งที่ควรกระทำโดยที่ไม่ต้องมีใครบังคับ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความหมายของวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง ในการปฏิบัติตนไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบข้อบังคับและกฎเกณฑ์ของสังคม

2.2.3 ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538 : 9) กล่าวว่า วินัยในตนเองเป็นหัวใจของการแสดงออกซึ่งคุณธรรม เนื่องจากสามารถควบคุมตนเองได้ สามารถทำความดีด้วยตนเอง และมีความกังวลเมื่อจะกระทำการที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยยับยั้งและป้องกันไม่ให้นुकคลกระทำผิด นอกจากนี้วินัยยังมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง ในยุคข่าวสาร ข้อมูลที่ต้องอาศัยความมีเหตุผล ความมีวินัย และความพากเพียรประกอบกัน จึงสามารถดำรงชีวิตอย่างมั่นคงและมีความสุขได้

ภาพที่ 2.1 การข้ามสะพานลอย

ทิตนา แคมมณี (2541 : 7) กล่าวว่าหากประเทศชาติต้องการที่จะแก้ปัญหาวิกฤตทางคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และค่านิยมของสังคมอย่างจริงจัง จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายทั้งบุคลากรที่รับผิดชอบในระบบโรงเรียน และระบบนอกโรงเรียนจะต้องหันมาร่วมมือกัน เพื่อนำวิธีการต่าง ๆ มาดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ปัญหาของการแก้ไขปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมไม่ได้อยู่ที่การขาดวิธีการที่จะสั่งสอนอบรมหรือพัฒนา สาเหตุของมีหลายประการ เช่น การขาดความตระหนักในความสำคัญของปัญหา การขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริง ขาดเวลา ขาดการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน การมีภาระเกินกำลัง และสิ่งที่ขาดมากที่สุดคือ ขาดการร่วมมือกันนำวิธีการต่าง ๆ ไปปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องจนกระทั่งบรรลุเป้าหมาย

สุมน อมรวิวัฒน์ (2542 : 11) กล่าวว่า คนเราสอนคนอื่นได้แต่มักสอนตนเองไม่ได้ ครูมีหน้าที่สอนศิษย์สารพัดวิชาที่ฟังสอน แต่ครูจำนวนมากไม่สามารถปฏิบัติตนเองตามที่สอนเขาได้ การสอนตนเองจึงมีความจำเป็นและควรสอนในลักษณะไตรสิกขา ซึ่งเป็นการฝึกอบรมจิตให้ถึงพร้อมซึ่ง ศีล สมาธิ ปัญญา และควรมีลักษณะที่บูรณาการอันเป็นปัจจัยที่ต่อเนื่องกันไป

2.2.4 ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง

ลักษณะ “วินัยในตนเอง” มีความสำคัญต่อการแสดงออกทางจริยธรรมและคุณธรรมของบุคคลมากและอาจจะสำคัญมากกว่าลักษณะทางความรู้ดีชั่ว และความสามารถกระทำดีกระทำชั่วด้วย ฉะนั้นการให้ความสนใจเกี่ยวกับกำเนิดและการเจริญเติบโตของจิต ลักษณะการมีวินัยแห่งตนจึงเป็นสิ่งจำเป็นในเรื่องนี้ นักจิตวิทยาพัฒนาการได้ให้ความสนใจมานานแล้วและมีความเห็นว่าการมีวินัยแห่งตนหรือความสามารถควบคุมตนเองอย่างถูกต้อง เป็นหลักชัยของพัฒนาการทางจิตของบุคคล นั่นคือ การมีวินัยแห่งตนเป็นลักษณะสำคัญของผู้ที่บรรลุภาวะทางจิต ฉะนั้นการมีวินัยแห่งตน จึงสามารถจะใช้เป็นเครื่องมือวัดระดับการพัฒนาทางจิตของบุคคลได้ด้วยทฤษฎีที่สำคัญ

เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการของวินัยแห่งตนมี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของเมาเรอร์ (Mowrer) ว่าด้วยจุดกำเนิดของการควบคุมตนเอง และทฤษฎีของเพค และเฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) ว่าด้วยพัฒนาการของแรงจูงใจทางจริยธรรม ซึ่งยึดการควบคุมของอีโก้ และซูปเปอร์อีโก้เป็นหลัก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2527 : 58 – 71)

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของเมาเรอร์ (Mowrer) การเกิดวินัยในตนเองนั้นจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา สิ่งสำคัญก็คือ ความสัมพันธ์ของผู้เป็นบิดามารดา หรือผู้ปกครองเลี้ยงดู อันจะนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลกับตนเอง หรือความสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น ซึ่ง Mowrer ได้อธิบายว่า ทารกหรือเด็กต้องการจะเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูตน มีขั้นตอนดังนี้

1.1 บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของทารก คือ บิดา มารดาหรือผู้ปกครองดูแล ที่เป็นผู้บำบัดตอบสนองความต้องการของทารก เช่น ได้กินนมเมื่อหิว มีผู้ปลุกให้เมื่อถูกยุงกัด ฯลฯ เมื่อทารกได้รับการบำบัดหรือตอบสนองความต้องการก็จะรู้สึกสบายพอใจและมีความสุข ความรู้สึกเหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้ที่ได้รับการตอบสนองความต้องการของตัวเอง ดังนั้น บุคคลสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก คือ บิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลนั่นเอง

1.2 ความรัก ความพอใจ ความผูกพันของเด็กที่มีต่อบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลนำไปสู่การปฏิบัติตามคำสอน หรือใช้เป็นตัวอย่างที่เด็กจะเลียนแบบทั้งคำพูดและการกระทำ ทำให้เขาเกิดความสุขและความพอใจ อันเป็นลักษณะของการให้รางวัลแก่ตนเอง การเลียนแบบเหล่านั้นจะทำตามแบบที่ดี และไม่ตีตราที่ลักษณะเหล่านั้นอยู่ในตัวเองของผู้ที่ตนเองรักและพอใจ ความสามารถในการให้รางวัลตนเองโดยการเลียนแบบนี้ Mowrer เชื่อว่า จะปรากฏในเด็กที่อายุประมาณ 8 -10 ขวบ และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นผู้ที่มีความสามารถที่จะควบคุมตนเองให้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การตอบโต้เมื่อเกิดความรู้สึกคับข้องใจ ความกลัว ฯลฯ สำหรับผู้ที่ขาดวินัยในตนเองหรือขาดการควบคุมตนเองก็เพราะไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตั้งแต่วัยทารก จึงกลายเป็นบุคคลที่ขาดการยับยั้งชั่งใจในการกระทำ กลายเป็นผู้ที่ทำผิดกฎเกณฑ์และกฎหมายของบ้านเมืองอยู่เสมอ ดังนั้นทฤษฎีนี้จึงสรุปได้ว่า การเกิดวินัยในตนเองจนเป็นผู้บรรลุวุฒิภาวะทางจิตนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการเลี้ยงดูในวัยเด็กอย่างมีความสุข อบอุ่น และผ่านการอบรมสั่งสอน หรือจากการเลียนแบบที่ดีงามจากผู้เลี้ยงดูเอง และจะพัฒนามาเป็นลักษณะเด่นชัดในจิตสำนึกของบุคคล และเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องมีเหตุผลของบุคคล

การเกิดวินัยในตนเองตามทฤษฎีของ Mowrer เป็นเพียงจุดเริ่มต้นในตัวบุคคลเท่านั้น ยังต้องอาศัยการฝึกอบรมเพิ่มเติมอีกมาก ลักษณะวินัยในตนเองจึงพัฒนาขึ้นมาเด่นชัดจนกลายเป็นสาเหตุของพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอของบุคคล

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเองของ เพคและแฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) เชื่อว่าการควบคุมของอีโก้ (Ego Control) และการควบคุมของซูเปอร์อีโก้ (Super Ego Control) ร่วมกันช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรม เพื่อผู้อื่นได้อย่าง สมเหตุสมผล พลังควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ของแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน เนื่องจากได้รับความรู้ จากจริยศึกษาที่ทำให้บุคคลรู้ผลการกระทำของตนเองนั้นไม่เท่ากัน ซึ่งจะส่งผลไปสู่ความมีวินัยใน ตนเอง หรือการควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ในระดับที่ต่างกัน กล่าวโดยสรุปคือ จำเป็นต้องใช้ ความรู้ทางจริยธรรมมาช่วยในการสร้างพลังควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ให้ได้ในระดับที่ เหมาะสม ซึ่งจะเริ่มที่เด็กเป็นต้นมาจนกระทั่งสามารถพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่มีภาวะจิตที่สมบูรณ์นั้นคือ มีการควบคุมตนเองหรือมีวินัยในตนเองอย่างเหมาะสม

ทฤษฎีที่กล่าวมานี้ทำให้สามารถจำแนกคุณลักษณะของบุคคลออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

2.1 พวกปราศจากจริยธรรม (Amoral Person) เป็นบุคคลที่มีพลังในการควบคุม ของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ น้อยมาก บุคคลเหล่านี้จะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง บุคคลเหล่านี้ถูกควบคุม โดยความเห็นแก่ตัวของตนเอง เป็นผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเองหรือมีน้อยมาก

2.2 พวกเอาแต่ได้ (Expedient Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังในการควบคุม ของอีโก้ น้อยแต่มีพลังในการควบคุมซูเปอร์อีโก้มากขึ้นในระดับปานกลางค่อนข้างน้อยมาก บุคคล เหล่านี้จะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางและกระทำทุกอย่างเพื่อความพึงพอใจและผลได้ของตนเอง เป็น คนที่ไม่จริงจังต่อผู้อื่น จะยอมอยู่ใต้อำนาจของผู้ที่เอื้อประโยชน์ตามที่ต้องการได้ ลักษณะนี้มักจะ ปรากฏในวัยเด็กตอนต้น

2.3 พวกคล้อยตาม (Conforming Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังในการควบคุม ของอีโก้ น้อยเหมือนสองพวกแรก แต่มีพลังในการควบคุมซูเปอร์อีโก้ในระดับปานกลางค่อนข้าง มาก บุคคลเหล่านี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลัก และคล้อยตามผู้อื่นโดยไม่ไตร่ตรองตกอยู่ภายใต้การ ควบคุมของสังคมและกลุ่ม เป็นผู้มีวินัยในตนเองปานกลางแต่ไม่แน่นอน

2.4 พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล (Irrational Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังอีโก้ ในระดับปานกลาง แต่พลังในการควบคุมซูเปอร์อีโก้มากเป็นที่ยอมรับกฎระเบียบปฏิบัติของสังคม เข้าไปเป็นในลักษณะของตนเองจะเป็นที่ทำตามกฎเกณฑ์ และกฎหมายอย่างยึดมั่นศรัทธาเป็นผู้ที่มี วินัยในตนเองค่อนข้างมากแต่ยังไม่สมบูรณ์ บุคคลเหล่านี้ทำตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด เนื่องจาก เห็นว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แม้จะก่อปัญหาให้แก่ผู้อื่นก็ไม่สนใจ ขาดความยืดหยุ่น บุคคลเหล่านี้จึง จัดเป็นผู้ที่ยังไม่สมบูรณ์ทางจริยธรรม

2.5 พวกเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล (Rational Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลัง ควบคุมอีโก้มากและมีพลังในการควบคุมซูเปอร์อีโก้มากด้วย จนเกิดสมดุลระหว่างการปฏิบัติตาม

เกณฑ์สังคม และความสมเหตุสมผลไม่ตกอยู่ในอิทธิพลของกฎเกณฑ์อย่างปราศจากเหตุผล เป็นผู้ที่มียินัยในตนเองสูงมาก เป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลการกระทำของตนเองที่มีต่อผู้อื่น บุคคลประเภทนี้ไม่มากนักและนักทฤษฎีทั้งสองเชื่อว่าเป็นบุคลิกภาพที่พัฒนาถึงขีดสูงสุดของมนุษย์

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของ Mowrer และทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของ Peck and Havighurst จะเห็นความสอดคล้องกันของทั้งสองทฤษฎี คือ ในทฤษฎีของ Mowrer แสดงให้เห็นว่า การวางพื้นฐานให้เกิดวินัยในตนเองเริ่มมาจากการเลี้ยงดูตั้งแต่แรกเกิดจนเกิดความผูกพัน และเกิดความพึงพอใจที่จะปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนของผู้เลี้ยงดูหรือเลียนแบบ เด็กจะเกิดการเรียนรู้และพัฒนาจนกลายเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง ส่วนทฤษฎีของ Peck and Havighurst นั้นแสดงให้เห็นว่า เมื่อเติบโตมาแล้วได้รับประสบการณ์และความรู้ทางจริยธรรมจากสังคม และรับเข้าไปในตนเองจนกลายเป็นพลังในการควบคุมตนเองหรือเกิดเป็นความมีวินัยในตนเองจึงสามารถสรุปได้ว่า การเกิดของความมีวินัยในตนเองนั้น เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่วัยทารก และสะสมประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งทางตรงและจากทางอ้อม หรือความมีวินัยในตนเองในการแสดงพฤติกรรมใด ๆ อย่างเหมาะสม คือ เป็นผู้ใหญ่ที่บรรลุวุฒิภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์

3. ทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติ

สุรชาติ สังข์รุ่ง (2532 : 60 – 63) กล่าวว่าทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติมีแนวคิดของทฤษฎีนี้ว่า การสร้างวินัยเป็นกระบวนการที่ต้องมีเป้าหมายแน่นอนและต้องดำเนินการต่อเนื่อง 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างศรัทธา หมายถึง จะให้คนมีวินัยในเรื่องใดก็ต้องสร้างศรัทธาเสียก่อนโดยใช้เทคนิคแนวคิดกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง ซึ่งเป็นการตรวจสอบของบุคคลว่าสิ่งที่เขาเห็นมีคุณค่าสำหรับเขาหรือไม่ การจะทำให้คนเห็นคุณค่าในเรื่องใดนั้นขึ้นอยู่กับเขาได้เลือกสรรจนได้เห็นคุณค่าในสิ่งที่เขาพบเห็นด้วยตนเองแล้วแสดงออกเป็นพฤติกรรม

ขั้นที่ 2 การสร้างพฤติกรรมแบบอย่างหลังจากเกิดศรัทธาแล้ว ใช้อิทธิพลกลุ่มช่วยกำหนดพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างให้ปฏิบัติ และกลุ่มจะทำหน้าที่ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มอีกด้วย เทคนิคการสร้างพฤติกรรมแบบอย่างนี้เป็นแนวคิดของการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งถือว่าพฤติกรรมของคนเป็นผลจากการลอกเลียนแบบพฤติกรรมในสังคม

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติเป็นนิสัยแนวคิดของการปรับพฤติกรรม เชื่อว่าการปรับพฤติกรรมของคนเป็นผลของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ถ้าพฤติกรรมใดทำแล้วให้ผลน่าพอใจหรือได้รับการเสริมแรง เช่น ยกย่อง สนใจ ชมเชย ฯลฯ ก็มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมนั้นอีกในสภาพแวดล้อมเดิม ในทางตรงกันข้ามหากแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วได้ผลตอบแทนไม่น่าพอใจหรือได้รับการลงโทษ เช่น ไม่ได้รับความสนใจมีแต่ความเฉยเมย ถูกตำหนิ ก็มีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรมนั้นอีกภายใต้สิ่งเร้าเดิม

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการมีวินัยในตนเองทั้งสาม ทฤษฎีอธิบายการพัฒนาวินัยในตนเองของคนตั้งแต่แรกเกิด กล่าวคือ ในทารก วัยเด็ก พัฒนามา จนกระทั่งค่อนข้างคงที่ในวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น แต่ก็ยังสามารถส่งเสริมหรือพัฒนาไปได้อีก โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น ตามทฤษฎีการสร้างและพัฒนาวินัยแบบสามมิติ

2.3 การอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ในครอบครัว

2.3.1 การอบรมเลี้ยงดู

1. ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู มีนักจิตวิทยา นักการศึกษา ได้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจักษ์ (2520 : 24) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูว่า การอบรมเลี้ยงดู คือ การที่บิดามารดาหรือผู้ดูแลเด็กปฏิบัติต่อเด็ก และเรียกร้องให้เด็กปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นในทำนองต่าง ๆ แทนการอบรมเลี้ยงดูก็คือ การที่ผู้เลี้ยงดูกับเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกันอันเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถให้รางวัลหรือลงโทษการกระทำต่าง ๆ ทำให้เด็กได้เลียนแบบผู้เลี้ยงดูด้วย

ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ (2522 : 18 - 22) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูและทฤษฎีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูไว้ดังนี้คือ บุคลิกภาพและพัฒนาการของมนุษย์ขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็ก เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรักและความอบอุ่น จะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง สามารถปรับตัวและสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ได้ ส่วนเด็กที่ขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่จะรู้สึกว่าคุณเองถูกทอดทิ้ง มีลักษณะก้าวร้าวปรับตัวในสังคมไม่ได้

ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ (2528 : 21 - 22) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงดูกับเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกันอันเป็นแนวทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถให้รางวัล หรือลงโทษการกระทำต่าง ๆ ของผู้เลี้ยงดูด้วย และทำให้เด็กเลียนแบบผู้เลี้ยงดูอีกด้วย

2. ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู

อารี รังสินันท์ (2527 : 167) ได้กล่าวว่า บิดามารดา คือ ผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดใน การส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา การที่เด็กเจริญเติบโตเป็นเด็กที่แข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดี มีการปรับตัวกับเพื่อนฝูงได้ดี และมีความคิดสร้างสรรค์ ก็เป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

ฉวีวรรณ กิณาวงค์ (2533 : 40 - 42) กล่าวว่า การที่เด็กมีความมั่นใจและมั่นคงทางอารมณ์เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมเลี้ยงดูเป็นสำคัญ เพราะเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่าง

อิสระจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าเด็กที่ถูกเข้มงวดตลอดเวลา โดยเฉพาะเวลาที่เด็กเข้าสู่โรงเรียนเป็นครั้งแรก เด็กจะต้องปรับตัวเป็นอย่างมาก

ซีเยร์ และคณะ (Sear and others. 1975 : 1 - 4) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง การอบรมเลี้ยงดูนั้นเป็นหน้าที่ของทุกคนในครอบครัวไม่ใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะเช่น พ่อแม่ และความรักของพ่อแม่เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจริยธรรมในตัวเด็ก เด็กที่ได้รับการรักความอบอุ่นจะเกิดความพอใจและมีความสุขเมื่ออยู่ใกล้ชิดกับผู้เลี้ยงดูความหว้าว ความวิตกกังวลจะไม่เกิดขึ้น

การอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมในทางที่ดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่จะส่งเสริมพัฒนาการ และปั้นแต่งให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นมาในลักษณะเช่นไร

3. ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู

ฮาวิลแลนด์และชาร์โกเรทท์ (Haviland and Scargorrough. 1981 : 176 – 179) ได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูไว้ดังนี้

1. การอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน (Autocratic Rearing) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดามีอำนาจเหนือบุตรใช้เหตุผลของตนเป็นส่วนใหญ่ ไม่รับฟังความคิดเห็นของบุตร ไม่ค่อยให้ความอบอุ่นหรือความเป็นกันเอง และต้องการให้บุตรเชื่อฟังในระเบียบคำสั่งของตนเองอย่างเคร่งครัด โดยชอบวางกฎเกณฑ์ให้ปฏิบัติตาม

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democratic Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาไม่ใช้อำนาจบังคับบุตร บิดามารดาจะต้องชี้แจงเหตุผลให้บุตรทราบทุกครั้งในการสนับสนุนหรือห้ามปรามการกระทำใด ๆ ของบุตรพร้อมทั้งส่งเสริมให้บุตรได้แสดงความคิดเห็นหรือได้ถามไปด้วย บุตรมีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องของครอบครัวได้ แต่อำนาจการตัดสินใจอยู่ที่บิดามารดา

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบเสมอภาคในครอบครัว (Equalitarian Rearing) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรได้รับการปฏิบัติจากครอบครัวในฐานะเพื่อน หรือผู้ใหญ่ในวัยเดียวกับบิดามารดา บุตรจะได้ร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกันปรึกษาหารือให้ข้อเสนอแนะ และรับผิดชอบเรื่องในครอบครัวเท่าเทียมกับบิดามารดา บุตรมีโอกาสใช้ความสามารถ และตัดสินใจด้วยตนเองอย่างเต็มที่ โดยที่บิดามารดายอมรับในการตัดสินใจการกระทำนั้น

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบยอมตามใจบุตร (Permissive Rearing) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาเอาอกเอาใจบุตร ปล่อยให้บุตรทำอะไรทุกอย่างตามใจชอบ ยอมตามบุตรไม่ขัดใจ ไม่กล่าววักกล่าวหรือบังคับบุตร

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1984 : 402 – 403) ได้แบ่งรูปแบบการเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democratic Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่ามีบิดามารดา ปฏิบัติต่อตนเองอย่างยุติธรรม บิดา มารดา มีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไป และเข้มงวดกวดขันมากเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือแก่บุตรตามโอกาสอันควร

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (Autocratic Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่ามีบิดา มารดา ก้าวท้าวเรื่องส่วนตัวของตน ยับยั้งการก้าวร้าว ทำให้ตนเองรู้สึกผิด เมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามความต้องการของบิดามารดา และบิดามารดาใช้คำพูดที่ทำให้ตนเองรู้สึกอับอาย

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Laissez – faire Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจและไม่ได้รับการเอาใจใส่ คำแนะนำช่วยเหลือจากบิดามารดาเท่าที่ควร

กวินทร์ ธรรมนุด (2522 : 27 - 30) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ร่วมกันรับผิดชอบเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การตัดสินใจใด ๆ ภายในครอบครัวเกิดขึ้นจากการเห็นชอบของสมาชิกทุกคนในครอบครัว โดยถือเอาความสุขของส่วนรวมเป็นใหญ่ ลูกมีโอกาสใช้ความสามารถเต็มที่ และรับผิดชอบต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว มีโอกาสหัดคิดริเริ่มและตัดสินใจจากสิ่งเล็กไปสู่อะไรที่ใหญ่ พ่อแม่สนองความต้องการพื้นฐานของลูก ให้ความรัก ความเอาใจใส่ และให้โอกาสที่จะคบหาสมาคมกับเพื่อนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ทุกคนมีส่วนออกเสียงและให้ความเห็น ถ้าเกิดความขัดแย้งกันขึ้นก็เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ใช้เหตุผลในการโต้แย้ง

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ครอบครัวนี้ส่วนใหญ่พ่อจะเป็นหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว มีอำนาจเด็ดขาดในครอบครัว ตั้งกฎเกณฑ์ให้ลูกปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ จะจัดการกับสมาชิกในครอบครัวตามที่ตนเองปรารถนา การตัดสินใจใด ๆ ของครอบครัวลูกไม่มีสิทธิออกเสียงด้วยความต้องการของลูกไม่ได้รับการตอบสนองเสมอไป พ่อแม่ไม่แสดงความรักใคร่ต่อลูก ความเอาใจใส่ต่อกันมีน้อย ทุกคนปฏิบัติภารกิจของครอบครัวตามหน้าที่ ลูกไม่ได้รับอนุญาตให้ออกไปไหนไกลบ้าน ผลการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ลูกมักขาดความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับพ่อแม่ ทำให้ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขี้อาย ไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความอบอุ่น ไม่มั่นคงปลอดภัย ไม่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองในบางเรื่อง เพราะไม่เคยได้รับการตัดสินใจด้วยตนเองมาก่อน

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูลักษณะนี้พ่อแม่มีความคิดเห็นไปคนละทางตามความเห็นชอบของตน พ่อแม่ไม่สนใจซึ่งกันและกัน และไม่สนใจลูก

เท่าที่ควร พ่อแม่มักจะเชื่อว่าเด็กจะดีก็ดีเองจะชั่วก็ชั่วเอง ทำให้ไม่ค่อยสนใจรับผิดชอบในการอบรมสั่งสอนลูกเกี่ยวกับความประพฤติเมื่อเกิดปัญหาเฉพาะหน้าขึ้นกับลูกก็ไม่ช่วยเหลือแนะนำ พ่อแม่ มักจะใช้อำนาจรุนแรงกับลูก ทำโทษโดยใช้อารมณ์ปราศจากเหตุผล เด็กที่เกิดมาในบรรยากาศเช่นนี้จะรู้สึกขาดความอบอุ่นจากพ่อแม่ มองโลกในแง่ร้าย ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ไม่มีโอกาสได้เรียนรู้หรือฝึกฝนให้มีคุณธรรม ขาดความมีระเบียบวินัยและความซื่อสัตย์ มีการเรียนรู้กฎเกณฑ์จากผู้ใหญ่มากขึ้น เด็กจะยึดตนเองเป็นจุดศูนย์กลาง ตีตึง และช่างปฏิเสธ

สมคิด อิศระวัฒน์ (2541 : 20) ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูว่า คือ การอบรมให้รู้ระเบียบของสังคมเป็นการถ่ายทอดวิถีวัฒนธรรม ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสังคมที่ได้มีการจัดระเบียบอย่างดีแล้ว หรือการอบรมเลี้ยงดู คือ การถ่ายทอดวัฒนธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ

การอบรมเลี้ยงดูเป็นกระบวนการในการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล เป็นเรื่องของการถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ และวิธีการปฏิบัติของแต่ละครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู จัดเป็นสิ่งแวดล้อมประการหนึ่งของบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมของเขาจากกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรม การที่บุคคลได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันจึงทำให้บุคคลในสังคมมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน การอบรมเลี้ยงดูทางสังคมมิได้มีเฉพาะในวัยเด็ก แต่เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไปตลอดชีวิตของมนุษย์ ผู้กระทำหน้าที่นี้อาจจะกระทำทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่จะมีผลบางประการต่อพฤติกรรมของเด็กในปัจจุบัน และศักยภาพของการกระทำในอนาคต พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

นอกจากนี้ยังมีนักจิตวิทยาที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งดวงเดือน พันธุนาวิณและคณะ (2528 : 4 – 12) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูของมารดาไทยไว้ 5 แบบ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักการสนับสนุน หมายถึง การที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อบุตร โดยแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุข มีความใกล้ชิดกับบุตร โดยได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุตร นอกจากนี้ยังเกี่ยวกับความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือและการให้ความสำคัญกับบุตรด้วย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่พ่อแม่ได้อธิบายเหตุผลแก่บุตรในขณะที่มีการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของบุตร หรือลงโทษบุตร นอกจากนี้พ่อแม่ที่ใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ยังมีการให้รางวัล และลงโทษบุตรอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ของตนเอง

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย หมายถึง การที่พ่อแม่ใช้การลงโทษเด็ก เมื่อเด็กทำผิด ด้วยการลงโทษทางจิต เช่น การงดแสดงความรักใคร่ ความเมตตาหรือการตัดสัมพันธ์ต่าง ๆ

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การออกคำสั่งให้เด็กทำตาม แล้วผู้ใหญ่คอยตรวจตราว่าเด็กทำตามที่ต้องการหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็ต้องลงโทษเด็กด้วย

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเองภายใต้การแนะนำ และการฝึกฝนจากพ่อแม่หรือผู้ที่เลี้ยงดู ซึ่งจะช่วยให้เด็กช่วยตนเองได้เร็ว และไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากและนานเกินไป

พฤติกรรมของบุคคลเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง ซึ่งสามารถทำความเข้าใจได้โดยอาศัยปัจจัยเชิงจิตวิทยาควบคู่ไปกับเงื่อนไขทางสังคมขณะเกิดการเรียนรู้ นั้น ๆ พฤติกรรมของบุคคลจึงแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ (ประภาเพ็ญ สุวรรณและสวิง สุวรรณ. 2534 : 96) พฤติกรรมภายใน หมายถึง ปฏิบัติหรือกิจกรรมภายในตัวบุคคล ซึ่งสมองมีหน้าที่รวบรวม สะสม และสั่งการ มีทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เช่น การสูบฉีดโลหิตของหัวใจ การบีบตัวของลำไส้ และความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม พฤติกรรมภายในนี้บุคคลอื่นไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้นอกจากใช้เครื่องมือบางอย่างในการวัดหรือสัมผัส ส่วนพฤติกรรมภายนอก หมายถึง ปฏิบัติหรือกิจกรรมที่บุคคลแสดงออกให้บุคคลอื่นเห็นหรือสังเกตได้ เช่น การเดิน การนั่ง การยืน การเขียนหนังสือ เป็นต้น

วรพรรณ บุญวรโชติ. (2544 : 18) กล่าวว่า การถ่ายทอดวัฒนธรรมโดยกระบวนการอบรมเลี้ยงดูในแต่ละสังคมนั้นจะมีความมุ่งหมายหลักใหญ่คล้ายคลึงกัน 4 ประการ

1. การปลูกฝังระเบียบวินัย (Disciplines) การมีระเบียบวินัยถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินกิจกรรมในสังคมและการอยู่ร่วมกันของกลุ่ม การปลูกฝังระเบียบวินัยจะทำให้บุคคลยอมทำตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด ถึงแม้จะมีความยากลำบากหรือต้องฝืนใจทำ ระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่บุคคลได้รับตั้งแต่วัยต้นของชีวิตในการดำรงชีวิตประจำวัน

2. การปลูกฝังความคาดหวัง (Aspiration) ปกติแล้วระเบียบเป็นสิ่งที่ไม่อยากปฏิบัติตาม แต่คาดหวังจะช่วยให้ระเบียบวินัยมีคุณค่า และง่ายต่อการปฏิบัติ เพื่อที่จะให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ

3. การกำหนดบทบาทในสังคม (Social Role) รวมทั้งทัศนคติต่าง ๆ ที่เข้ากับบทบาทนั้น ชีวิตในกลุ่มสังคมจะดำรงไปได้ด้วยดี ถ้าบุคคลรู้จักบทบาทของตน ซึ่งอาศัยการแสดงบทบาทที่เหมาะสมในการสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ถูกต้องตามกาลเทศะ และโอกาสต่าง ๆ กัน

ภาพที่ 2.2 การรู้จักบทบาททางสังคม

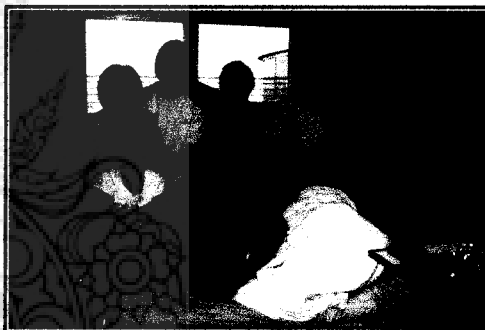
4. การให้เกิดทักษะ หรือความชำนาญ เฉพาะอย่าง (Skill) ที่จะใช้ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในสังคม โดยเฉพาะสังคมที่มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ นั้น การเรียนรู้จากการเลียนแบบการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

มีการถ่ายทอดการปฏิบัติตามประเพณีโดย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ซึ่งในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ผู้ที่เป็นบิดามารดามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการอบรมสั่งสอนให้คำแนะนำคอยช่วยเหลือ ให้ความรักและความเข้าใจ มีการชี้แจงเหตุผล มีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้เด็กได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างถูกต้อง

2.3.2 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

พ่อแม่เป็นบุคคลสำคัญอันดับแรก และสำคัญที่สุด ในการพัฒนาบุคลิกภาพอันสมบูรณ์ของลูก ย่อมมาจากความสัมพันธ์อันอบอุ่นจากพ่อแม่ ความรัก ความอบอุ่นใจที่ลูกจะได้รับ เป็นรากฐานที่สำคัญในการปรับตัว และแบบแผนพฤติกรรมที่ดั่งงาม (นิยม บุญมี. 2526 : 131)

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว ระหว่างพ่อแม่และลูก จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตและความต้องการของเด็กไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ต้องพึ่งพาอาศัยพ่อแม่แทนทุกอย่าง โดยเฉพาะในปีแรก ๆ ของชีวิต ต่อมาเมื่อเด็กมีวุฒิภาวะเพิ่มมากขึ้นเด็กจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อสามารถพึ่งตนเองได้ ดังนั้นสัมพันธ์ภาพระหว่างพ่อแม่จึงอยู่ในลักษณะที่พ่อแม่ต้องสั่งสอนลูกของตน และเมื่อเด็กสามารถพึ่งตนเองได้ มีวุฒิภาวะใกล้เคียงพ่อแม่ เด็กต้องการความเป็นเพื่อน ดังนั้นสัมพันธ์ภาพระหว่างพ่อแม่ และลูกก็ต้องเปลี่ยนไปตามลักษณะของการยอมรับความสามารถในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความพึงพอใจและมีความรักไว้วางใจลูก (Smart and Smart. 1953 :71)

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2525 : 5 - 7) กล่าวว่า สัมพันธ์ภาพในครอบครัว หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูก พฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อแม่ และพฤติกรรมที่ปฏิบัติต่อกันในด้านต่าง ๆ โดยที่ได้จำแนกพฤติกรรมที่แสดงถึงสัมพันธ์ภาพในครอบครัว ดังนี้

1. การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว หมายถึง ลักษณะที่พ่อแม่และลูกได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เกี่ยวกับทุกข์ สุข ความลับในเรื่องต่าง ๆ ของพ่อแม่ เช่น ปัญหาทางการเงิน ปัญหาทางการงาน
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ลูกมีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการตัดสินใจกระทำต่าง ๆ ภายในบ้าน เช่น การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ภายในบ้าน
4. การเห็นชอบของพ่อแม่หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกในลักษณะของการเห็นด้วยกับการกระทำความคิดเห็นของลูก เช่น การไม่ปฏิเสธข้อเสนอ และข้อคิดเห็นหรือการกระทำต่าง ๆ ของลูก
5. ความรักความห่วงใยของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ ที่ลูกรับว่า พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยที่มีต่อลูก เช่น การคลี่คลายปัญหาต่าง ๆ การให้ความเป็นกันเองกับลูก
6. ความไว้วางใจของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่ที่แสดงความไว้วางใจในตัวลูกว่าสามารถปฏิบัติตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง
7. การที่พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อน ๆ ลูก หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับการที่ลูกไปมีกิจกรรมกับเพื่อน ๆ โดยที่ไม่ขัดขวาง หรือเป็นอุปสรรค หรือแสดงถึงความไม่ไว้วางใจในการไปร่วมกิจกรรม
8. การที่ลูกยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่ หมายถึง การที่ลูกแสดงพฤติกรรมยอมรับมาตรฐานพฤติกรรมต่าง ๆ มาตรฐานการดำรงชีวิตอยู่ของพ่อแม่ เช่น เห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อแม่ในด้านการเรียน การทำงาน ทัศนคติ และยินยอมกระทำตามกฎเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดด้วยความยินดี
9. ความรักและความเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่ลูกแสดงต่อพ่อแม่ซึ่งเป็นการแสดงความรัก ความเคารพพ่อแม่โดยการเชื่อฟังพ่อแม่ ไม่ขัดใจ ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ
10. การไม่มีข้อกำหนดมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นข้อกำหนดหรือจำกัดความประพฤติของลูกมากเกินไป

11. การไม่เข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงการกระทำใด ๆ ที่สื่อแสดงความเข้มงวดในระเบียบวินัย เช่น การลงโทษอย่างรุนแรง การไม่ยึดหยุ่นในระเบียบวินัย การบังคับให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึงความพร้อม

12. การไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่ไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไปหรือไม่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เหมือนหนึ่งลูกไม่มีความสามารถดูแลตนเองได้ หรือเหมือนลูกเป็นเด็กเล็ก

13. การที่พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือนถึงความสำเร็จมากเกินไป หมายถึง พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือนหรือบอกรับให้ลูกได้รับความสำเร็จในการทำงานมากเกินไป เช่น ไม่เคียดเข็ญให้ลูกกระทำการต่าง ๆ มากเกินไป

14. การยินดีให้กำลังใจเพื่อความสำเร็จในการเรียน การทำงานทั้งการกระทำและคำพูด

15. ความกลมเกลียวของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่กระทำต่อกันในลักษณะที่ไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีความรักใคร่สามัคคีกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัย

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2534 : 147 – 148) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร เด็กที่เติบโตขึ้นโดยขาดความอบอุ่น สุขภาพจิตของเด็กไม่สมบูรณ์ พัฒนาการทางบุคลิกของเด็กก็ย่อมมีแนวโน้มที่ไม่ดี เด็กอาจกลายเป็นคนเงี้ยวขี้มียกตนออกจากสังคม หรืออาจมีพฤติกรรมที่เรียกร้องความสนใจทางที่ผิด แต่ถ้าเด็กได้รับความอบอุ่นความเข้าใจ ความรักจากบิดามารดา หรือผู้เลี้ยงดูเด็กก็จะมีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ มีสุขภาพแข็งแรง ร่าเริง แจ่มใส มีความเชื่อมั่นในตนเอง ความรักความใกล้ชิดผูกพันมีความหมายอย่างยิ่งสำหรับเด็ก และนอกจากนี้ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีความผูกพันเกี่ยวข้องกับชีวิตของบุคคล รวมทั้งการถ่ายทอดระเบียบแบบแผน ประเพณี หรือค่านิยมต่าง ๆ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ดี ความปรองดองกัน ความรักความอบอุ่น การมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันด้วยเหตุผล ความเอื้ออาทรที่มีต่อกัน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ย่อมมีผลต่อสุขภาพจิต ความเชื่อมั่นในตนเอง จริยธรรมและความมีวินัยในตนเองของสมาชิก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในตนเอง ของสมาชิก ถ้าความสัมพันธ์ไม่ดีย่อมส่งผลถึงสุขภาพจิต ความเชื่อมั่นในตนเองและการเรียนรู้ทางจริยธรรม ซึ่งส่งผลทางลบต่อความมีวินัยในตนเอง ถ้าครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีมีความรักความอบอุ่น มีเหตุผลสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยให้แก่เด็ก

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

วิวัฒน์ มูลสถาน (2523 : 109 – 110) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและควมมีวินัยในตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยกับความมีวินัยในตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 443 คน เป็นชาย 221 คน หญิง 222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของกลุ่มตัวอย่างและแบบสอบถามควมมีวินัยในตนเอง ผลการวิจัยพบว่าวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยส่งผลต่อการพยากรณ์ควมมีวินัยในตนเองในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชัยณรงค์ หลายสุทิสรา (2532 : 79) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังสภาพปัญหาส่วนตัว สภาพแวดล้อมทางบ้านกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร พบว่า สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของภูมิหลัง สภาพปัญหาส่วนตัว สภาพแวดล้อมทางบ้านกับความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวทำนายที่มีนัยสำคัญที่ 4 ตัว คือ เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม ปัญหาด้านความรู้สึกรู้จักคิดเกี่ยวกับตนเองและการอบรมเลี้ยงดู โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนควมมีวินัยในตนเองได้ร้อยละ 37.08

อัญชลี หนักแน่น (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนการอบรมเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนระหว่างนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวดินัย และนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 640 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวดินัย จำนวน 270 คน และนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย จำนวน 370 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวดินัย และนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย มีมโนภาพแห่งตนทั้งในด้านค่านิยมเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ และโดยส่วนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวดินัย และนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีจำนวนที่มีพฤติกรรมผิวดินัยมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และยิ่งมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไปมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิดวินัยไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมผิดวินัย และนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทั้งในด้านพฤติกรรมครูและโดยส่วนรวมทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ในด้านกลุ่มเพื่อนไม่แตกต่างกัน

ประณีต ศรีนุกูล (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 941 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบที่นักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นได้รับจากสภาพแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางสังคมสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นสภาพแวดล้อมทางครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนเป็นอันดับสุดท้าย ตัวแปร 3 ตัวแปร คือ สภาพแวดล้อมทางสังคม สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน มีอำนาจในการพยากรณ์ปัญหาด้านวินัยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย และสามารถร่วมกันทำนายปัญหาด้านวินัยของนักเรียนได้ร้อยละ 20.794 ($R = 0.20794$)

สินีนาฏ สุทธิจินดา (2543 : 98 – 99) ศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนระดับชั้น เพศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจภายในตน การอบรมเลี้ยงดู และได้รับอิทธิพลของตัวแบบ สัญลักษณ์แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่มีสุขภาพจิตแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

2.4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เลียวนาร์ด (Leonard. 1952 : 26) ศึกษาพบว่า การที่พ่อแม่ ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กไม่ได้สร้างบรรยากาศของความรักและไม่ได้ช่วยเหลือเด็ก หรือมีการคาดหวังจากเด็กมากเกินไป หรือฝึกวินัยเข้มงวดเกินไปจนขาดความเข้าใจต่อความรู้สึกจากเด็ก จะเป็นการสร้างปัญหาและยับยั้งพัฒนาการในการบังคับตนเองของเด็ก

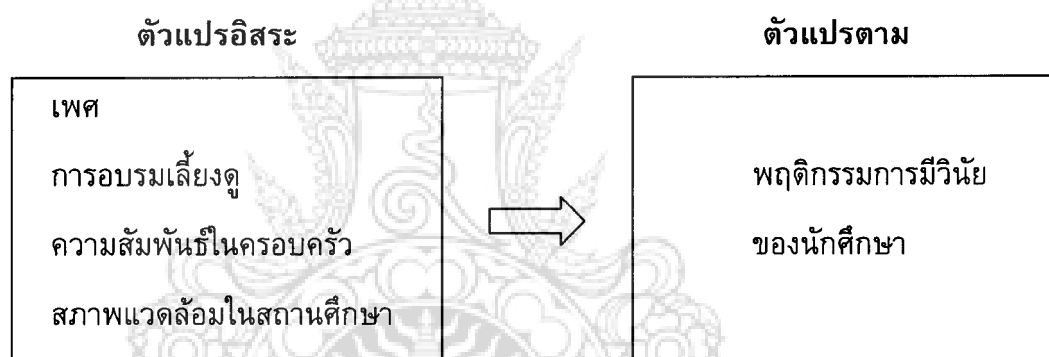
ไวส์เฟลด์ (Weisfeld. 1974 : 1990 B) ได้ศึกษาแบบการคิดทางวินัยของเด็ก พบว่าบิดามารดามีแนวโน้มในการที่จะควบคุมแก่เด็กมากขึ้น เมื่อโตขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่าระดับอายุหรือระดับชั้นเรียนมีผลต่อความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันด้วย

เชเวียคอฟ (Sheviakov. 1975 : 8 – 14) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กว่าควรเป็นวินัยในตนเองมากกว่าวินัยที่ตั้งอยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่ง และควรเป็นเรื่องของความเต็มใจ โดยมีใช้กระทำตามเพราะเป็นคำสั่งหรือการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังวินัยในตนเองควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความชื่นชม และความรักในอุดมคติ และออซบุเบล (Ausubel. 1965 : 189 – 190) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า วินัยในตนเองนั้นมาจากการควบคุมภายในและภายนอก การควบคุมภายใน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูอย่างสม่ำเสมอ แต่การควบคุมภายนอกที่ได้แก่การลงโทษหรือการบังคับจะช่วยปลูกฝังวินัยในตนเองได้น้อย

โรเบิร์ต (Robert. 1978 : 3862 A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระเบียบวินัยของโรงเรียนระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร พบว่ามีปัญหาพฤติกรรมที่สำคัญ คือ การขาดความมั่นใจในการเรียนของนักเรียน การใช้เงินฟุ่มเฟือย การขาดความสนใจของผู้ปกครอง นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการขาดความมั่นใจในการเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และต่างมีความคิดเห็นว่ระเบียบวินัยของโรงเรียนยังไม่เข้มงวดพอ และให้สิทธิเสรีภาพมากเกินไป

สรุปจากผลงานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศจะพบว่า เพศ การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาน่าจะเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีวินัยของนักศึกษา ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการมีวินัยของนักศึกษา ได้แก่ เพศ การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีทางสถิติ (Statistical Method) โดยผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

- 3.1 วิธีการศึกษา
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 การนำเสนอผลการวิจัย

3.1 วิธีการศึกษา

3.1.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

3.1.2 การศึกษาวิจัยภาคสนาม (Field Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตพณิชยการพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2549

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจจำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชีจำนวน 40 คน สาขาวิชาการตลาดจำนวน 40 คน สาขาวิชาการจัดการจำนวน 40 คน สาขาวิชาการเงินจำนวน 40 คน และสาขาวิชาระบบสารสนเทศจำนวน 40 คน รวมจำนวนทั้งหมด 200 คน โดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรม การมีวินัยของนักศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ (Check list) ในเรื่องเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพ ผู้ปกครองและรายได้รวมของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู จำนวน 10 ข้อ โดยมีข้อคำถาม ตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน มีคำตอบให้เลือกระดับการปฏิบัติจำนวน 5 ระดับ คือ ระดับ 5 = มากที่สุด ระดับ 4 = มาก ระดับ 3 = ปานกลาง ระดับ 2 = น้อย ระดับ 1 = น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว จำนวน 10 ข้อ โดยมี ข้อคำถามตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน มีคำตอบให้เลือกระดับการปฏิบัติจำนวน 5 ระดับ คือ ระดับ 5 = มากที่สุด ระดับ 4 = มาก ระดับ 3 = ปานกลาง ระดับ 2 = น้อย ระดับ 1 = น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจำนวน 20 ข้อ โดยมี ข้อคำถามตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน มีคำตอบให้เลือกระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ ระดับ 5 = มากที่สุด ระดับ 4 = มาก ระดับ 3 = ปานกลาง ระดับ 2 = น้อย ระดับ 1 = น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการมีวินัยของนักศึกษา จำนวน 20 ข้อ โดยมี ข้อคำถามตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน มีคำตอบให้เลือกระดับการปฏิบัติจำนวน 5 ระดับ คือ ระดับ 5 = มากที่สุด ระดับ 4 = มาก ระดับ 3 = ปานกลาง ระดับ 2 = น้อย ระดับ 1 = น้อยที่สุด

3.3.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด ในการวิจัยและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา การใช้สำนวนและถ้อยคำ เพื่อ ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมไปถึงพิจารณาลำดับความสำคัญ ความซ้ำซ้อนและความ ต่อเนื่องของแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) หลังจากได้ทำการปรับปรุงแบบสอบถามใน ด้านเนื้อหา ถ้อยคำและตัดข้อคำถามบางข้อที่ไม่สมบูรณ์ออกไปแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไป ทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่จะศึกษาที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ จำนวน 30 คน และ นำคำตอบที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alfa Coefficient) รวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.806

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน โดยดำเนินการดังนี้

3.4.1 ชี้แจงกับนักศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจในการตอบแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการเลือกให้ตอบแบบสอบถาม

3.4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยตนเอง

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้วมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติพื้นฐาน ใช้ค่าสถิติดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{100} \times N$$

X แทน จำนวนคำตอบทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

X แทน คะแนนของแต่ละคน

f แทน ความถี่ของคะแนน

N แทน จำนวนตัวอย่าง

3.5.2 สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square) เพื่อ ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา คณะ บริหารธุรกิจ วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.5.3 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถามใช้ค่าสถิติดังนี้

1. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามด้วยวิธี Item-total Correlation โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 81)

2. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจำนวน 200 ชุด สมบูรณ์ทุกชุดแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows (Statistics Package for the Social Science)

3.6.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.3 เกณฑ์การพิจารณาพฤติกรรมกรรมมีวินัยของนักศึกษา การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ (พฤติกรรมกรรมมีวินัยของนักศึกษา การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว) และระดับดี ระดับปานกลาง ระดับไม่ดี (สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา) ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้

ระดับของการปฏิบัติหรือระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
สูงหรือดี	3.67 ขึ้นไป
ปานกลาง	2.34 – 3.66
ต่ำหรือไม่ดี	1.00 – 2.33

3.7 การนำเสนอผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัย จะนำเสนอหัวข้อตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

บทที่ 2 แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัย การอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ในครอบครัว และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย ได้แก่ วิธีการศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา พฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร” ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มประชากร คือ กลุ่มนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตพณิชยการพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 3,140 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชีจำนวน 40 คน สาขาวิชาการตลาดจำนวน 40 คน สาขาวิชาการจัดการจำนวน 40 คน สาขาวิชาการเงิน จำนวน 40 คน และสาขาวิชาระบบสารสนเทศ จำนวน 40 คน รวมจำนวนทั้งหมด 200 คน โดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด โดยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 การอบรมเลี้ยงดู
- 4.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว
- 4.4 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
- 4.5 พฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา
- 4.6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา

4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

ในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอข้อมูลทั่วไปได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้รวมของผู้ปกครอง จากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด ดังนี้

4.1.1 เพศ จากข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 200 คน ที่ใช้ในการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.5 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 18.5 เป็นเพศชาย ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	37	18.50
หญิง	163	81.50
รวม	200	100

4.1.2 สาขาวิชาที่ศึกษา จากข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 200 คน จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา 5 สาขาวิชา ๆ ละ 40 คน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

สาขาวิชาที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
การบัญชี	40	20.00
การตลาด	40	20.00
การเงิน	40	20.00
การจัดการ	40	20.00
ระบบสารสนเทศ	40	20.00
รวม	200	100.00

4.1.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง จากข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 200 คน ที่ใช้ในการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 41.0 มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ปวส./อนุปริญญา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มัธยมศึกษาตอนต้น และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 19.5, 14.5, 13.5, 10.5, และ 1.0 ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	82	41.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	21	10.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	27	13.50
ปวส./อนุปริญญา	29	14.50
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	39	19.50
อื่น ๆ	2	1.00
รวม	200	100.00

4.1.4 อาชีพผู้ปกครอง จากข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 200 คน ที่ใช้ในการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 32.0 ประกอบอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจสูงสุด รองลงมาคือ ประกอบอาชีพเกษตรกร อื่น ๆ ข้าราชการ พนักงานธุรกิจเอกชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 18.5, 16.0, 14.5, 12.0 และ 7.0 ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	29	14.50
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	14	7.00
พนักงานธุรกิจเอกชน	24	12.00
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจ	64	32.00
เกษตรกร	37	18.50
อื่น ๆ	32	16.00
รวม	200	100

4.1.5 รายได้เฉลี่ยรวมของผู้ปกครองต่อเดือน จากข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 200 คน ที่ใช้ในการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 41.0 มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท รองลงมาคือ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท รายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท รายได้มากกว่า 50,000 บาท และรายได้ระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท ร้อยละ 29.0, 12.0, 9.5, 5.5 และ 3.0 ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้รวมของผู้ปกครอง

รายได้รวมของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	58	29.00
10,001 - 20,000 บาท	82	41.00
20,001 - 30,000 บาท	19	9.50
30,001 - 40,000 บาท	24	12.00
40,001 - 50,000 บาท	6	3.00
มากกว่า 50,000 บาท	11	5.50
รวม	200	100.00

4.2 การอบรมเลี้ยงดู

ในส่วนนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจากจำนวนคำถาม 10 ข้อ พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ย 3.836 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับสูงทุกข้อยกเว้นข้อผู้ปกครองคอยแนะนำให้นักศึกษาทำตามในสิ่งที่เหมาะสมและถูกต้อง และข้อเมื่อนักศึกษามีปัญหาปรึกษาผู้ปกครองเสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	ระดับปฏิบัติ
1	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนสาขาวิชาที่ถนัด	55.0 (110)	27.5 (55)	13.0 (26)	2.0 (4)	2.5 (5)	4.305	สูง
2	ผู้ปกครองสอบถามเกี่ยวกับชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา	33.0 (66)	33.5 (67)	28.0 (56)	3.5 (7)	2.0 (4)	3.920	สูง
3	เมื่อนักศึกษาขอความช่วยเหลือผู้ปกครองจะให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี	53.0 (106)	32.5 (65)	13.0 (26)	1.0 (2)	0.5 (1)	4.365	สูง
4	ผู้ปกครองให้นักศึกษาขบคิดปัญหาต่างๆด้วยตนเองและท่านจะช่วยเหลือเมื่อแก้ปัญหาไม่ได้	33.0 (66)	43.5 (87)	18.5 (37)	3.5 (7)	1.5 (3)	4.035	สูง
5	เมื่อนักศึกษาทำผิดผู้ปกครองจะให้โอกาสชี้แจงเหตุผลก่อน	29.0 (57)	44.5 (90)	21.5 (43)	3.0 (6)	2.0 (4)	3.950	สูง
6	ผู้ปกครองยกย่องชมเชยนักศึกษาเมื่อนักศึกษาทำดี	29.5 (59)	37.0 (74)	25.5 (51)	6.5 (13)	1.5 (3)	3.865	สูง
7	ผู้ปกครองคอยแนะนำให้นักศึกษาทำตามในสิ่งที่เหมาะสมและถูกต้อง	14.5 (29)	25.0 (50)	37.5 (75)	18.0 (31)	5.0 (10)	3.260	ปานกลาง
8	เมื่อนักศึกษามีปัญหาปรึกษาผู้ปกครองเสมอ	8.0 (16)	19.5 (39)	39.0 (78)	17.0 (34)	16.5 (33)	2.855	ปานกลาง
9	ผู้ปกครองอบรมความประพฤติ มารยาทและการพูดจาของนักศึกษา	36.0 (72)	35.0 (70)	23.0 (46)	4.0 (8)	2.0 (4)	3.990	สูง
10	ผู้ปกครองแนะนำการศึกษาต่อหรือการเลือกอาชีพตามที่นักศึกษาชอบ	30.5 (61)	35.5 (71)	23.5 (47)	6.0 (12)	4.5 (9)	3.815	สูง
คะแนนเฉลี่ยรวม							3.836	สูง

4.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ในส่วนนี้เป็นการศึกษาต่อจากการอบรมเลี้ยงดูคือความสัมพันธ์ในครอบครัว เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจากจำนวนคำถาม 10 ข้อ พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ย 3.980 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงทุกข้อยกเว้นข้อสมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำกิจกรรมในวันหยุดหรือวันพิเศษ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว

	ความสัมพันธ์ในครอบครัว	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	ระดับปฏิบัติ
1	นักศึกษาให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง	43.5 (87)	49.0 (98)	6.0 (12)	1.0 (2)	0.5 (1)	4.340	สูง
2	สมาชิกทุกคนในครอบครัวของนักศึกษามีความรักใคร่ปรองดองกัน	43.5 (87)	36.5 (73)	18.5 (37)	1.5 (3)	0.0 (0)	4.220	สูง
3	ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักศึกษาอย่างใกล้ชิด	30.0 (60)	46.5 (93)	19.5 (39)	3.0 (6)	1.0 (2)	4.015	สูง
4	ผู้ปกครองและนักศึกษามีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว	31.5 (63)	38.0 (76)	24.5 (49)	4.5 (9)	1.5 (3)	3.935	สูง
5	ผู้ปกครองให้เกียรติซึ่งกันและกันไม่แสดงอำนาจข่มอีกฝ่ายหนึ่ง	36.5 (73)	37.0 (74)	18.5 (37)	5.5 (11)	2.5 (5)	3.995	สูง
6	นักศึกษาชอบที่จะนอนอยู่ที่บ้านตัวเองมากกว่าไปนอนค้างบ้านเพื่อน	43.5 (87)	12.0 (24)	14.5 (19)	24.0 (48)	6.0 (12)	4.130	สูง
7	สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำกิจกรรมในวันหยุดหรือวันพิเศษ	17.5 (35)	19.0 (38)	38.0 (76)	17.0 (34)	8.5 (17)	3.200	ปานกลาง
8	ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจเมื่อนักศึกษารู้สึกท้อแท้	30.5 (61)	40.0 (80)	21.5 (43)	5.5 (11)	2.5 (5)	3.905	สูง
9	สมาชิกในครอบครัวมีการให้อภัยและปลอบใจเมื่อนักศึกษาทำผิดพลาด	26.5 (57)	41.5 (83)	24.0 (48)	4.0 (8)	2.0 (4)	3.905	สูง

ความสัมพันธ์ในครอบครัว		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	ระดับปฏิบัติ
10	นักศึกษาที่มีความเสียสละ แบ่งปัน สิ่งของซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลในครอบครัว	36.5 (73)	44.5 (89)	17.5 (25)	1.0 (2)	0.5 (1)	4.155	สูง
คะแนนเฉลี่ยรวม							3.980	สูง

4.4 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

ในส่วนนี้เป็นการศึกษาต่อจากความสัมพันธ์ในครอบครัว คือ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจากจำนวนคำถาม 20 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.516 คือ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี 10 ข้อ คือ อาจารย์อบรมสั่งสอนนักศึกษาให้ปฏิบัติตนเป็นคนดีมีค่าเฉลี่ย 4.175 อาจารย์เสริมสร้างความรู้ทักษะให้นักศึกษาอย่างเต็มความสามารถมีค่าเฉลี่ย 4.055 อาจารย์มีความเมตตาต่อนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.970 เมื่อนักศึกษาทำผิดกฎระเบียบของสถานศึกษาอาจารย์จะอบรมสั่งสอนและชี้แนะสิ่งที่ถูกต้องมีค่าเฉลี่ย 3.965 อาจารย์ชี้แจงให้นักศึกษาทราบถึงกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.910 อาจารย์ทำตัวเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติที่ดีแก่นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.900 นักศึกษามีความสุขในการทำงานร่วมกับเพื่อนมีค่าเฉลี่ย 3.885 เพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือนักศึกษาในด้านการเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.865 อาจารย์คอยให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจให้นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.710 อาจารย์เป็นคนใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.705 ตามลำดับ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ คือ ห้องเรียนมีบรรยากาศน่าเรียนสะอาดเป็นระเบียบมีค่าเฉลี่ย 3.605 เพื่อน ๆ ยอมรับในความสามารถของนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.535 โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนมีความทันสมัยมีค่าเฉลี่ย 3.530 บริเวณสถานศึกษามีที่นั่งเล่นและพักผ่อนเพียงพอมีค่าเฉลี่ย 3.510 บริเวณสถานศึกษาสะอาด ร่มรื่น สวยงามมีค่าเฉลี่ย 3.175 ห้องเรียนมีป้ายนิเทศให้ความรู้มีค่าเฉลี่ย 3.120 อาจารย์มักยกย่องชมเชยนักศึกษาที่ทำงานดีมีค่าเฉลี่ย 2.955 มีสุขา ชาย หญิง ที่สะอาดเพียงพอสำหรับนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 2.685 อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าพบเมื่อมีปัญหา มีค่าเฉลี่ย 2.595 ไม่เคยถูกเอาเปรียบจากเพื่อนนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 2.475 ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	ระดับความคิดเห็น
1	อาจารย์เสริมสร้างความรู้ ทักษะ ให้ นักศึกษาอย่างเต็มความสามารถ	24.5 (49)	58.0 (116)	16.0 (32)	1.5 (3)	0.0 (0)	4.055	ดี
2	อาจารย์มีความเมตตาต่อนักศึกษา	21.0 (42)	56.0 (112)	22.0 (44)	1.0 (2)	0.0 (0)	3.970	ดี
3	อาจารย์อบรมสั่งสอนนักศึกษาให้ ปฏิบัติตนเป็นคนดี	35.5 (71)	47.5 (95)	16.0 (32)	1.0 (2)	0.0 (0)	4.175	ดี
4	อาจารย์ทำตัวเป็นแบบอย่างในการ ประพฤติปฏิบัติที่ดีแก่นักศึกษา	20.5 (41)	50.5 (101)	27.5 (55)	1.5 (3)	0.0 (0)	3.900	ดี
5	เมื่อนักศึกษาทำผิดกฎระเบียบของ สถานศึกษาอาจารย์จะอบรมสั่งสอน และชี้แนะสิ่งที่ถูกต้อง	23.0 (46)	53.0 (106)	22.0 (44)	1.5 (3)	0.5 (1)	3.965	ดี
6	อาจารย์เป็นคนใจกว้างยอมรับฟัง ความคิดเห็นของนักศึกษา	16.5 (33)	45.0 (90)	31.5 (63)	6.5 (13)	0.5 (1)	3.705	ดี
7	อาจารย์คอยให้ความช่วยเหลือเป็น กำลังใจให้นักศึกษา	18.0 (36)	43.5 (87)	31.0 (62)	6.5 (13)	1.0 (2)	3.710	ดี
8	อาจารย์มักยกย่อง ชมเชยนักศึกษา ที่ทำงานดี	5.5 (11)	22.5 (45)	41.5 (83)	23.0 (46)	7.5 (15)	2.955	ปานกลาง
9	อาจารย์ชี้แจงให้นักศึกษาทราบถึง กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆของ สถานศึกษา	25.0 (50)	48.0 (96)	21.5 (43)	4.0 (8)	1.5 (3)	3.910	ดี
10	อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้า พบเมื่อมีปัญหา	3.5 (7)	18.0 (36)	31.5 (63)	28.5 (57)	18.5 (37)	2.595	ปานกลาง
11	เพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือ นักศึกษาในด้านการเรียน	28.5 (57)	39.0 (78)	25.0 (50)	5.5 (11)	2.0 (4)	3.865	ดี
12	ไม่เคยถูกเอาเปรียบจากเพื่อน นักศึกษา	5.0 (10)	15.0 (30)	26.0 (52)	30.5 (61)	23.5 (47)	2.475	ปานกลาง

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	ระดับความคิดเห็น
13	เพื่อน ๆ ยอมรับในความสามารถของนักศึกษา	11.5 (23)	38.5 (77)	43.0 (86)	6.0 (12)	1.0 (2)	3.535	ปานกลาง
14	นักศึกษามีความสุขในการได้ทำงานร่วมกับเพื่อน	26.5 (53)	40.5 (81)	29.0 (58)	3.0 (6)	1.0 (2)	3.885	ดี
15	ห้องเรียนมีบรรยากาศน่าเรียน สะอาดเป็นระเบียบ	14.0 (28)	42.5 (85)	36.5 (73)	4.0 (8)	3.0 (6)	3.605	ปานกลาง
16	โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนมีความทันสมัย	9.5 (19)	45.0 (90)	36.0 (72)	8.0 (16)	1.5 (3)	3.530	ปานกลาง
17	ห้องเรียนมีป้ายนิเทศให้ความรู้	6.6 (13)	27.5 (55)	42.0 (84)	19.5 (39)	4.5 (9)	3.120	ปานกลาง
18	มีสุขา ชาย หญิง ที่สะอาด เพียงพอสำหรับนักศึกษา	5.5 (11)	18.5 (37)	33.0 (66)	25.0 (50)	18.0 (36)	2.685	ปานกลาง
19	บริเวณสถานศึกษาสะอาด ร่มรื่น สวยงาม	9.0 (18)	30.0 (60)	37.5 (75)	16.5 (33)	7.0 (14)	3.175	ปานกลาง
20	บริเวณสถานศึกษามีที่นั่งเล่นและพักผ่อนเพียงพอ	23.5 (47)	27.5 (55)	33.5 (67)	7.5 (15)	8.0 (16)	3.510	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยรวม							3.516	ปานกลาง

4.5 พฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา

ในส่วนสุดท้ายนี้เป็นการศึกษา พฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจากจำนวนคำถาม 20 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ย 3.674 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง 13 ข้อ คือ นักศึกษารู้จักให้เกียรติผู้อื่นมีค่าเฉลี่ย 4.180 นักศึกษาส่งเสริมให้เพื่อนได้พูดแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ย 4.125 นักศึกษาพยายามทำงานส่งให้ทันกับเวลาที่อาจารย์กำหนดมีค่าเฉลี่ย 4.065 นักศึกษาปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างดีโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา เพศ และมีค่าเฉลี่ย 4.040 อาจารย์ให้ทำงานกลุ่มนักศึกษาสามารถช่วยกันทำงานจนเสร็จมีค่าเฉลี่ย 4.020

นักศึกษาเคารพในความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ย 4.010 เมื่อนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำสิ่งใดนักศึกษาสามารถทำตามที่ได้รับมอบหมายมีค่าเฉลี่ย 3.940 นักศึกษาจะไปถึงเวลานัดตรงตามเวลาเมื่อมีนัดกับเพื่อนหรือผู้อื่นมีค่าเฉลี่ย 3.830 นักศึกษาร่วมทำงานที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.815 นักศึกษาทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ย 3.815 นักศึกษาเข้าเรียนตรงตามกำหนดเวลาที่กำหนดในตารางเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.780 เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้ง นักศึกษารับฟังจนจบก่อนที่จะทำการโต้แย้งมีค่าเฉลี่ย 3.745 นักศึกษาสามารถควบคุมตนเองได้ไม่แสดงอาการโกรธเมื่อถูกทำโทษหรือถูกตำหนิมีค่าเฉลี่ย 3.670 ตามลำดับ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ คือ นักศึกษาเดินข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอยมีค่าเฉลี่ย 3.525 นักศึกษาแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.520 นักศึกษาห้ามปรามเพื่อนไม่ให้พูดหยาบคายกับผู้อื่นมีค่าเฉลี่ย 3.290 นักศึกษาห้ามเพื่อนในชั้นไม่ให้รบกวนหรือขัดขวางการทำงานของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ย 3.100 นักศึกษาทำงานหรืออ่านหนังสือด้วยความสงบเรียบร้อยแม้อาจารย์ไม่อยู่ในห้องเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.045 เมื่อนักศึกษารับประทานอาหารเสร็จแล้ว จะนำภาชนะไปวางไว้ในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้มีค่าเฉลี่ย 2.995 ในขณะที่เรียนวิชาหนึ่งนักศึกษาไม่นำงานอื่นหรือวิชาอื่นมาทำมีค่าเฉลี่ย 2.960 ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา

พฤติกรรมการมีวินัย		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	ระดับปฏิบัติ
1	นักศึกษาเข้าเรียนตรงตามกำหนดเวลาที่กำหนดในตารางเรียน	23.0 (46)	42.0 (84)	27.0 (54)	6.0 (12)	2.0 (4)	3.780	สูง
2	นักศึกษาพยายามทำงานส่งให้ทันกับเวลาที่อาจารย์กำหนด	31.0 (62)	47.0 (94)	19.5 (39)	2.5 (5)	0.0 (0)	4.065	สูง
3	เมื่ออาจารย์ให้ทำงานกลุ่ม นักศึกษาสามารถช่วยกันทำงานจนเสร็จ	30.5 (61)	43.0 (86)	24.5 (49)	2.0 (4)	0.0 (0)	4.020	สูง
4	นักศึกษาทำงานหรืออ่านหนังสือด้วยความสงบเรียบร้อยแม้อาจารย์ไม่อยู่ในห้องเรียน	9.0 (18)	20.5 (41)	45.0 (90)	17.0 (34)	8.5 (17)	3.045	ปานกลาง
5	นักศึกษาห้ามเพื่อนในชั้นไม่ให้รบกวนหรือขัดขวางการทำงานของผู้อื่น	5.5 (11)	30.5 (61)	39.5 (79)	17.5 (35)	7.0 (14)	3.100	ปานกลาง

พฤติกรรมการณ์วินัย		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	ระดับปฏิบัติ
6	ในขณะที่เรียนวิชาหนึ่งนักศึกษาไม่นำงานอื่นหรือวิชาอื่นมาทำ	11.5 (23)	18.0 (36)	37.0 (74)	22.0 (44)	11.5 (23)	2.960	ปานกลาง
7	นักศึกษาทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	20.5 (41)	47.0 (94)	27.0 (54)	4.5 (9)	1.0 (2)	3.815	สูง
8	นักศึกษารู้จักให้เกียรติผู้อื่น	38.0 (76)	43.5 (87)	17.0 (34)	1.5 (3)	0.0 (0)	4.180	สูง
9	นักศึกษาส่งเสริมให้เพื่อนได้พูดแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	24.0 (48)	55.0 (110)	20.5 (41)	0.5 (1)	0.0 (0)	4.125	สูง
10	นักศึกษาร่วมทำงานที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	21.0 (47)	45.0 (90)	29.0 (58)	4.5 (9)	0.5 (1)	3.815	สูง
11	นักศึกษาห้ามปรามเพื่อนไม่ให้พูดหยาบคายกับผู้อื่น	10.5 (21)	28.0 (56)	44.5 (89)	14.0 (28)	3.0 (6)	3.290	ปานกลาง
12	นักศึกษาปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา เพศ	36.0 (72)	38.0 (76)	21.5 (43)	3.0 (6)	1.5 (3)	4.040	สูง
13	เมื่อนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำสิ่งใดนักศึกษาสามารถทำตามที่ได้รับมอบหมาย	22.0 (44)	51.5 (103)	25.5 (51)	0.5 (1)	0.5 (1)	3.940	สูง
14	นักศึกษาสามารถควบคุมตนเองได้ไม่แสดงอาการโกรธเมื่อถูกทำโทษหรือถูกตำหนิ	15.5 (31)	44.0 (88)	35.5 (71)	2.0 (7)	3.0 (6)	3.670	สูง
15	เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งนักศึกษารับฟังจนจบก่อนที่จะทำการโต้แย้ง	19.0 (38)	42.0 (84)	34.5 (69)	3.5 (7)	1.0 (2)	3.745	สูง
16	นักศึกษาเคารพในความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น	30.0 (60)	43.5 (87)	24.5 (49)	1.5 (3)	0.5 (1)	4.010	สูง
17	นักศึกษาจะไปถึงเวลานัดตรงตามเวลาเมื่อมีนัดกับเพื่อนหรือผู้อื่น	24.5 (49)	39.5 (79)	31.5 (63)	3.5 (7)	1.0 (2)	3.830	สูง

พฤติกรรมการณ์วินัย		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	ระดับปฏิบัติ
18	นักศึกษาแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา	17.0 (34)	31.5 (63)	39.5 (79)	10.5 (21)	1.5 (3)	3.520	ปานกลาง
19	เมื่อนักศึกษารับประทานอาหารเสร็จแล้ว จะนำภาชนะไปวางไว้ในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้	12.0 (24)	25.5 (51)	29.5 (59)	16.0 (32)	17.0 (34)	2.995	ปานกลาง
20	นักศึกษาเดินข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย	25.5 (51)	25.5 (51)	32.5 (65)	9.0 (18)	7.5 (15)	3.525	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยรวม							3.674	สูง

4.6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์วินัยของนักศึกษา

การพิจารณาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์วินัยของนักศึกษา จำแนกตามเพศ การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ดังนี้

4.6.1 เพศกับพฤติกรรมการณ์วินัยของนักศึกษา พบว่าเพศชายส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการณ์วินัยอยู่ในระดับสูงร้อยละ 59.46 ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการณ์วินัยอยู่ในระดับสูงร้อยละ 70.55 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการณ์วินัยของนักศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนร้อยละและความสัมพันธ์ของระดับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา
จำแนกตามเพศ

เพศ		พฤติกรรมการมีวินัย					
		ระดับสูง (3.67 ขึ้นไป)		ระดับปานกลาง (2.34 - 3.66)		ระดับต่ำ (1.00 - 2.33)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	จำนวน	22		15		0	
	ร้อยละ		59.46		40.54		0.00
หญิง	จำนวน	115		45		3	
	ร้อยละ		70.55		27.61		1.84
รวม		137	68.50	60	30.00	3	1.50

$$\chi^2 = 34.039^a \quad \text{Sig} = 0.695$$

4.6.2 การอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูในระดับสูงจะมีพฤติกรรมการมีวินัยอยู่ในระดับสูง และนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูอยู่ในระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมการมีวินัยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ด้านการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนร้อยละและความสัมพันธ์ของระดับพฤติกรรมการณ์วินัยของนักศึกษา
จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู		พฤติกรรมการณ์วินัย					
		ระดับสูง (3.67 ขึ้นไป)		ระดับปานกลาง (2.34 - 3.66)		ระดับต่ำ (1.00 - 2.33)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับสูง (3.67 ขึ้นไป)	จำนวน	82		55		0	
	ร้อยละ		59.85		40.15		0.00
ระดับปานกลาง (2.34 - 3.66)	จำนวน	15		44		1	
	ร้อยละ		25.00		73.33		1.67
ระดับต่ำ (1.00 - 2.33)	จำนวน	1		2		0	
	ร้อยละ		33.33		66.67		0.00
รวม		98	49.00	101	50.50	1	0.50

$$\chi^2 = 132.505^a \text{ Sig} = 0.00$$

4.6.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพฤติกรรมการณ์วินัยของนักศึกษา พบว่านักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับสูง จะมีพฤติกรรมการณ์วินัยอยู่ในระดับสูง และนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมการณ์วินัยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพฤติกรรมการณ์วินัย ของนักศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนร้อยละและความสัมพันธ์ของระดับพฤติกรรมการณ์วินัยของนักศึกษา
จำแนกตามความสัมพันธ์ในครอบครัว

ความสัมพันธ์ใน ครอบครัว		พฤติกรรมการณ์วินัย					
		ระดับสูง (3.67 ขึ้นไป)		ระดับปานกลาง (2.34 - 3.66)		ระดับต่ำ (1.00 - 2.33)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับสูง (3.67 ขึ้นไป)	จำนวน	82		43		0	
	ร้อยละ		65.60		34.40		0.00
ระดับปานกลาง (2.34 - 3.66)	จำนวน	25		49		1	
	ร้อยละ		33.33		65.34		1.33
ระดับต่ำ (1.00 - 2.33)	จำนวน	0		0		0	
	ร้อยละ		0.00		0.00		0.00
รวม		107	53.50	92	46.00	1	0.50

$$\chi^2 = 131.324^a \quad \text{Sig} = 0.00$$

4.6.4 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษากับพฤติกรรมการณ์วินัยของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอยู่ในระดับดีและปานกลาง จะมีพฤติกรรมการณ์วินัยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับพฤติกรรมการณ์วินัยของนักศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนร้อยละและความสัมพันธ์ของระดับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา
จำแนกตามสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา		พฤติกรรมการมีวินัย					
		ระดับสูง (3.67 ขึ้นไป)		ระดับปานกลาง (2.34 - 3.66)		ระดับต่ำ (1.00 - 2.33)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับดี (3.67 ขึ้นไป)	จำนวน	52		55		0	
	ร้อยละ		48.60		51.40		0.00
ระดับปานกลาง (2.34 - 3.66)	จำนวน	12		79		0	
	ร้อยละ		13.19		86.81		0.00
ระดับไม่ดี (1.00 - 2.33)	จำนวน	0		1		1	
	ร้อยละ		0.00		50.00		50.00
รวม		64	32.00	135	67.50	1	0.50

$$\chi^2 = 196.975^a \quad \text{Sig} = 0.00$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร” จากการประมวลผลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตามลำดับดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 81.50 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 18.50 เป็นเพศชาย
2. สาขาวิชาที่ศึกษา จำแนกออกเป็น 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเงิน สาขาวิชาการจัดการ และ สาขาวิชาระบบสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 20.00 ของทุกสาขาวิชาที่ศึกษา
3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 41.00 ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 19.50 ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ 14.50 ระดับปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 13.50 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 10.50 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 1.00 ระดับการศึกษาอื่น ๆ
4. อาชีพของผู้ปกครองพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 32.00 มีอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจ ร้อยละ 18.50 มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 16.00 มีอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 14.50 มีอาชีพข้าราชการ ร้อยละ 12.00 มีอาชีพพนักงานธุรกิจเอกชนและร้อยละ 7.00 มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ
5. รายได้รวมเฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือน พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 41.00 อยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือน ร้อยละ 29.00 ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน ร้อยละ 12.00 อยู่ระหว่าง 30,001-40,000 บาท/เดือน ร้อยละ 9.50 อยู่ระหว่าง 20,001-30,000 บาท/เดือน ร้อยละ 5.50 มากกว่า 50,000 บาท/เดือน และร้อยละ 3.00 อยู่ระหว่าง 40,001-50,000 บาท/เดือน

5.1.2 การอบรมเลี้ยงดู

1. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนสาขาวิชาที่ถนัด พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากที่สุดร้อยละ 55.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

5. ผู้ปกครองให้เกียรติซึ่งกันและกันและไม่แสดงอำนาจข่มอีกฝ่ายหนึ่ง พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 37.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
6. นักศึกษาชอบที่จะนอนอยู่ที่บ้านตัวเองมากกว่าไปนอนค้างบ้านเพื่อน พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากที่สุดร้อยละ 43.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
7. สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำกิจกรรมในวันหยุดหรือวันพิเศษ พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 38.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
8. ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจเมื่อนักศึกษารู้สึกท้อแท้ พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 40.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
9. สมาชิกในครอบครัวมีการให้อภัยและปลอบใจเมื่อนักศึกษาทำผิดพลาด พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 41.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
10. นักศึกษามีความเสียสละแบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกัน ระหว่างบุคคลในครอบครัว พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 44.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

5.1.4 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

1. อาจารย์เสริมสร้างความรู้ ทักษะ ให้นักศึกษาอย่างเต็มความสามารถ พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 58.00 และนักศึกษาลำดับส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี
2. อาจารย์มีความเมตตาต่อนักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 56.00 และนักศึกษาลำดับส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี
3. อาจารย์อบรมสั่งสอนนักศึกษาให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 47.50 และนักศึกษาลำดับส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี
4. อาจารย์ทำตัวเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติที่ดีแก่นักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 50.50 และนักศึกษาลำดับส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี
5. เมื่อนักศึกษาทำผิดกฎระเบียบของสถานศึกษาอาจารย์จะอบรมสั่งสอน และชี้แนะสิ่ง ที่ถูกต้อง พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 53.00 และนักศึกษาลำดับส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี
6. อาจารย์เป็นคนใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 45.00 และนักศึกษาลำดับส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี
7. อาจารย์คอยให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจให้นักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 43.50 และนักศึกษาลำดับส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

8. อาจารย์มักยกย่องชมเชยนักศึกษาที่ทำงานดี พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 41.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
9. อาจารย์ชี้แจงให้นักศึกษาทราบถึงกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของสถานศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 48.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี
10. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าพบเมื่อมีปัญหา พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 31.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
11. เพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือนักศึกษาในด้านการเรียน พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 39.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี
12. ไม่เคยถูกเอาเปรียบจากเพื่อนนักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบน้อยร้อยละ 30.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
13. เพื่อน ๆ ยอมรับในความสามารถของนักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 43.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
14. นักศึกษามีความสุขในการได้ทำงานร่วมกับเพื่อน พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 40.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี
15. ห้องเรียนมีบรรยากาศน่าเรียนสะอาดเป็นระเบียบ พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 42.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
16. โสตทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนมีความทันสมัย พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 45.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
17. ห้องเรียนมีป้ายนิเทศให้ความรู้ พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 42.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
18. มีสุขา ชายหญิงที่สะอาดเพียงพอสำหรับนักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 33.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
19. บริเวณสถานศึกษาสะอาด ร่มรื่น สวยงาม พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 37.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
20. บริเวณสถานศึกษามีที่นั่งเล่นและพักผ่อนเพียงพอ พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 33.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.5 พฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา

1. นักศึกษาเข้าเรียนตรงตามกำหนดเวลาที่กำหนดในตารางเรียน พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 42.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
2. นักศึกษาพยายามทำงานส่งให้ทันกับเวลาที่อาจารย์กำหนด พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 47.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
3. เมื่ออาจารย์ให้ทำงานกลุ่มนักศึกษาสามารถช่วยกันทำงานจนเสร็จ พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 43.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
4. นักศึกษาทำงาน หรืออ่านหนังสือด้วยความสงบเรียบร้อย แม้อาจารย์ไม่อยู่ในห้องเรียน พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 45.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
5. นักศึกษาห้ามเพื่อนในชั้นไม่ให้รบกวนหรือขัดขวางการทำงานของผู้อื่น พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 39.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
6. ในขณะที่เรียนวิชาหนึ่งนักศึกษาไม่นำงานอื่นหรือวิชาอื่นมาทำ พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 37.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
7. นักศึกษาทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 47.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
8. นักศึกษารู้จักให้เกียรติผู้อื่น พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 43.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
9. นักศึกษาส่งเสริมให้เพื่อนได้พูดแสดงความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 55.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
10. นักศึกษาร่วมทำงานที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 45.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
11. นักศึกษาห้ามปรามเพื่อนไม่ให้พูดหยาบคายกับผู้อื่น พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 44.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
12. นักศึกษาปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา เพศ พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 38.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
13. เมื่อนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำสิ่งใด นักศึกษาสามารถทำตามที่ได้รับมอบหมาย พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 51.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

2. ผู้ปกครองสอบถามเกี่ยวกับชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 33.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
3. เมื่อนักศึกษาขอความช่วยเหลือผู้ปกครองจะให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากที่สุดร้อยละ 53.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
4. ผู้ปกครองให้นักศึกษาขบคิดปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองและท่านจะช่วยเหลือเมื่อแก้ปัญหาไม่ได้พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 43.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
5. เมื่อนักศึกษาทำผิดผู้ปกครองจะให้โอกาสชี้แจงเหตุผลก่อน พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 44.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
6. ผู้ปกครองยกย่องชมเชยนักศึกษาเมื่อนักศึกษาทำดี พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 37.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
7. ผู้ปกครองคอยแนะนำให้นักศึกษาทำตามในสิ่งที่เหมาะสมและถูกต้อง พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 37.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
8. เมื่อนักศึกษามีปัญหาปรึกษาผู้ปกครองเสมอ พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 39.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
9. ผู้ปกครองอบรมความประพฤติมารยาทและการพูดจาของนักศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ตอบมากที่สุดร้อยละ 36.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
10. ผู้ปกครองแนะนำการศึกษาต่อหรือการเลือกอาชีพตามที่นักศึกษาชอบ พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 35.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

5.1.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

1. นักศึกษาให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 49.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
2. สมาชิกทุกคนในครอบครัวของนักศึกษามีความรักใคร่ปรองดองกัน พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากที่สุดร้อยละ 43.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
3. ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักศึกษาอย่างใกล้ชิด พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 46.50 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
4. ผู้ปกครองและนักศึกษามีส่วนร่วม ในการช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว พบว่าส่วนใหญ่ตอบมากร้อยละ 38.00 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

14. นักศึกษาสามารถควบคุมตนเองได้ไม่แสดงอาการโกรธเมื่อถูกทำโทษ หรือถูกตำหนิพบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 44.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

15. เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้ง นักศึกษารับฟังจนจบก่อนที่จะทำการโต้แย้งพบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 42.00 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

16. นักศึกษาเคารพในความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 43.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

17. นักศึกษาจะไปถึงเวลานัดตรงตามเวลาเมื่อมีนัดกับเพื่อนหรือผู้อื่น พบว่าส่วนใหญ่ตอบมาร้อยละ 39.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

18. นักศึกษาแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 39.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

19. เมื่อนักศึกษารับประทานอาหารเสร็จแล้ว จะนำภาชนะไปวางไว้ในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้ พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 29.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

20. นักศึกษาเดินข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย พบว่าส่วนใหญ่ตอบปานกลางร้อยละ 32.50 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา

1. เพศ ความสัมพันธ์เพศกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพศชายส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการมีวินัยระดับสูงร้อยละ 59.46 และเพศหญิงส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการมีวินัยระดับสูงร้อยละ 70.55

2. การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ด้านการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูในระดับสูงจะมีพฤติกรรมการมีวินัยในระดับสูง และนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูในระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมการมีวินัยในระดับปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความสัมพันธ์ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวสัมพันธ์ในระดับสูงจะมีพฤติกรรมการมีวินัยในระดับสูงและนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมการมีวินัยระดับปานกลาง

4. สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความสัมพันธ์ด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษากับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

นักศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับดีและปานกลาง จะมีพฤติกรรมการมีวินัยในระดับปานกลาง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตพัฒนชยการพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 พฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตพัฒนชยการพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนและกับเพื่อนนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับสูง ส่วนพฤติกรรมเกี่ยวกับกฎระเบียบนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับกลาง คือ นักศึกษาแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา เมื่อนักศึกษารับประทานอาหารเสร็จแล้วจะนำภาชนะไปวางไว้ในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้ และนักศึกษาเดินข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย ดังนั้น ครอบครัวและสถานศึกษาต้องร่วมกันปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับโดยการสร้างวินัยในตนเอง ตามแนวคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538 : 9) วินัยในตนเองเป็นหัวใจของการแสดงออกซึ่งคุณธรรม เนื่องจากสามารถควบคุมตนเองได้ สามารถทำความดีด้วยตนเอง และมีความกังวลเมื่อจะกระทำการที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยยับยั้งและป้องกันไม่ให้เกิดการทำความผิด และตามทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมสามมิติ (สุชาติ สังข์รุ่ง. 2532 : 60 - 63) ซึ่งต้องดำเนินการต่อเนื่อง 3 ขั้นตอน คือ การสร้างศรัทธา การสร้างพฤติกรรมแบบอย่างหลังจากเกิดศรัทธาแล้ว และการปฏิบัติเป็นนิสัยแนวคิดของการปรับพฤติกรรม

5.2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตพัฒนชยการพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าการอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับลัดดาวัลย์ เกษมเนตรและคณะ (2539) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีวินัย ผลการวิจัยปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูและการเป็นแบบอย่างของบิดามารดาต้านพฤติกรรมการมีวินัย สามารถทำนายพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนได้ อาจเนื่องมาจากว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนปลูกฝังนิสัยความมีวินัยในตนเอง ตั้งแต่อยู่กับครอบครัวทำให้นักเรียนเมื่อเติบโตขึ้นมาจึงเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง ประกอบกับเมื่อต้องเข้าสู่วัยเรียนได้รับการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ไม่ว่าจะครู กลุ่มเพื่อน บรรยากาศของโรงเรียน รวมไปถึงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อพฤติกรรมการมีวินัยของนักเรียนจึงส่งผลต่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะพฤติกรรมครู เพื่อน บรรยากาศของโรงเรียน ส่งผล

กระทบให้บุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ แสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งถ้าบุคคลดังกล่าวมีการรับรู้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่สนับสนุนส่งเสริมวินัยในตนเอง ก็แสดงพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสมออกมา ส่วนปัจจัยเพศมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม และเป็นตัวแบบที่ดีต่อนักศึกษา เพราะพฤติกรรมของนักศึกษาหล่อหลอมจากสภาพแวดล้อมด้วย ซึ่งสภาพแวดล้อมในที่นี้หมายถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ควรมีความร่มรื่น สะอาด สง่า และเป็นระเบียบ เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษารักษาความสะอาด รักสวย รักงาม มีระเบียบวินัย จิตใจแจ่มใส

2. ผู้สอนควรมีการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งที่การพัฒนาจากภายในตัวนักศึกษาเอง ควรมุ่งให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง หาเหตุผลด้วยตนเอง จัดประสบการณ์ให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง สนับสนุนให้นักศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ฝึกฝนให้นักศึกษาพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัย การดำเนินการพัฒนางานด้านวินัยของนักศึกษา โดยบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน

2. ควรวิจัยเพื่อพัฒนาส่งเสริมนักศึกษาให้มีวินัยในตนเอง โดยเน้นสถานศึกษาเป็นฐานในการพัฒนา เพื่อให้กระบวนการพัฒนามีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ฉันทนา ภาคบงกชและคณะ. การสร้างชุดฝึกอบรมพ่อแม่เพื่อการพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพ. รายงานการวิจัยฉบับที่ 65 : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2541.
- ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร. ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังสภาพปัญหาส่วนตัวและสภาพแวดล้อมทางบ้านกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ชิตกมล สังข์ทอง. การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ณัฐพร สดาภรณ์. การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหารและพลเรือน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2540.
- ดวงเดือน พันธุมาวินและเพ็ญแข ประจันปัจฉนีก. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2520.
- ดวงเดือน พันธุมาวิน. “จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน,” วารสารแนะแนว. 18 (91) : 58 – 71 ; กุมภาพันธ์ – มีนาคม, 2527.
- _____ **ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
- ดวงเดือน พันธุมาวินและคณะ. ปัจจัยทางจิตวิทยาในวชนที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2528.
- ดวงเดือน ศาสตรภักทร. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อพัฒนาการทางสติปัญญา และความสามารถในการเข้าใจบุคคลอื่น. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2522.
- ทิตนา แคมมณี. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2541.

- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2535.
- บุญมี แทนแก้ว. จริยธรรมกับชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2541.
- ประณีต ศรีนุกูล. ปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัด
ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2539.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทศนคติ : การเปลี่ยนแปลงทศนคติและพฤติกรรมอนามัย.
กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณและสวิง สุวรรณ. พฤติกรรมศาสตร์ พฤติกรรมสุขภาพและสุขศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- พนัส หันนาคินทร์และคณะ. สร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- พระสมชาย ฐานวุฒโฒ. มงคลชีวิตฉบับธรรมทายาท. กรุงเทพมหานคร : ชมรมพุทธศาสตร์,
2541.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนา
อินเตอร์พริ้นท์, 2546.
- ลัดดาวัลย์ เกษมเนตรและคณะ.(2439). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีวินัย. รายงานการวิจัยฉบับที่
60. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วิวาร์วัน มูลสถาน. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและควมมีวินัยในตนเอง. ปริญญา
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2523.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูกระทรวงศึกษาธิการ. คุณธรรมและจิตสำนึกของข้าราชการ
ครู. กรุงเทพมหานคร : อรุณาโรงพิมพ์, 2544.
- สำนักราชเลขา. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ปี
พ.ศ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ (1984), 2532.
- สินีนากู สุทธิจินดา. การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาพาณิชยการ โรงเรียน
อาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2543.
- สุนารี เตชะโชควิวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเองและความ
ภาคภูมิใจในตนเอง. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2527.

สุมน อมรวิวัฒน์. **โรงเรียนประถมศึกษากับการพัฒนาจริยธรรม**. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2542.

สุรชาติ สังข์รุ่ง. **“ทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติ,”** *คุรุปริทัศน์*. 14 : 60 - 63 ;
พฤษภาคม – มิถุนายน, 2532.

อัลซลี นักแน่น. **การเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตน การอบรมเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อมของ
โรงเรียน ระหว่างนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิดวินัยและนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ใน
วินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น.
ปริญญาโท ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.**

ภาษาอังกฤษ

Ausubel, David P. **Ego Development and Organization Behavior**. New York : Grune &
Stration inc., 1969.

Bandura, A. **Social Learning Theory**. Englewood Cliff, N.J. : Printice Hall, 1977.

English, H.B. and English, A.C. **A Comprehensive Dictionary of Psychology and
Psychoanalytical Terms**. New York : McKay, 1958.

Good, Carter V. **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York : McGraw-Hill Lnc., 1959.

Hurlock, Elizabeth B. **Child Development**. New York : McGraw-Hill Book Company., 1984.

Leonard, Charles W. **Why Children Misbehave**. Science Research Associatees, Inc., 1952.

Pender, N.J., & Pender, A.R. **Attitudes, Subjective norms and intentions to engage in
health behaviors**. *Nursing Research*, 35, 15-18, 1986.

Robert, C.R. **A Comparison of Perception of School Discipline between Student Teacher
and School Administrators**, *Dissertation Abstracts International*. 38(7) :
3826A : January, 1978.

Sheviakov, G.V. and Fritz R. **Discipline for Today Children and Youth**. Washington D.C. :
National Education Association, 1975.

Weisfeld, David. **Cognitive Styles of Child Discipline**, *Dissertation Abstracts International*.
35 (4) : 1930B : October, 1974.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม เรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. สาขาวิชาที่ศึกษา

- การบัญชี การตลาด การเงิน
 การจัดการ ระบบสารสนเทศ

3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.
 ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า อื่น ๆ โปรดระบุ

4. อาชีพของผู้ปกครอง

- ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานธุรกิจเอกชน
 ค้าขาย/ประกอบธุรกิจ เกษตรกร อื่น ๆ โปรดระบุ

5. รายได้รวมของผู้ปกครองเฉลี่ยประมาณเดือนละ

- ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท
 30,001-40,000 บาท 40,001-50,000 บาท มากกว่า 50,000 บาท

ตอนที่ 2 การอบรมเลี้ยงดู โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ	ระดับปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนสาขาวิชาที่ถนัด					
2. ผู้ปกครองสอบถามเกี่ยวกับชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา					
3. เมื่อนักศึกษาขอความช่วยเหลือผู้ปกครองจะให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี					
4. ผู้ปกครองให้นักศึกษาขบคิดปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองและท่านจะช่วยเหลือเมื่อแก้ปัญหาไม่ได้					
5. เมื่อนักศึกษาทำผิดผู้ปกครองจะให้โอกาสชี้แจงเหตุผลก่อน					
6. ผู้ปกครองยกย่องชมเชยนักศึกษาเมื่อนักศึกษาทำดี					
7. ผู้ปกครองคอยแนะนำให้นักศึกษาทำตามในสิ่งที่เหมาะสมและถูกต้อง					

รายการ	ระดับปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
8. เมื่อนักศึกษามีปัญหาปรึกษาผู้ปกครองเสมอ					
9. ผู้ปกครองอบรมความประพฤติมารยาทและการพูดจาของนักศึกษา					
10. ผู้ปกครองแนะนำการศึกษาต่อหรือการเลือกอาชีพตามที่นักศึกษาชอบ					

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้
5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ	ระดับปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. นักศึกษาให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง					
2. สมาชิกทุกคนในครอบครัวของนักศึกษามีความรักใคร่ปรองดองกัน					
3. ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักศึกษาอย่างใกล้ชิด					
4. ผู้ปกครองและนักศึกษามีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว					
5. ผู้ปกครองให้เกียรติซึ่งกันและกันไม่แสดงอำนาจข่มอีกฝ่ายหนึ่ง					
6. นักศึกษาชอบที่จะนอนอยู่ที่บ้านตัวเองมากกว่าไปนอนค้างบ้านเพื่อน					
7. สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำกิจกรรมในวันหยุดหรือวันพิเศษ					
8. ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจเมื่อนักศึกษารู้สึกท้อแท้					
9. สมาชิกในครอบครัวมีการให้อภัยและปลอบใจเมื่อนักศึกษาทำผิดพลาด					
10. นักศึกษามีความเสียสละ แบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลในครอบครัว					

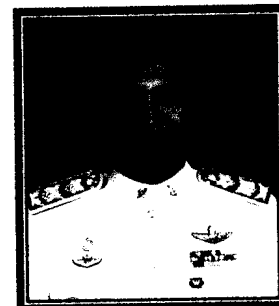
ตอนที่ 4 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับ
 ดังนี้ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. อาจารย์เสริมสร้างความรู้ ทักษะ ให้นักศึกษาอย่างเต็มความสามารถ					
2. อาจารย์มีความเมตตาต่อนักศึกษา					
3. อาจารย์อบรมสั่งสอนนักศึกษาให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี					
4. อาจารย์ทำตัวเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติที่ดีแก่นักศึกษา					
5. เมื่อนักศึกษาทำผิดกฎระเบียบของสถานศึกษาอาจารย์จะอบรมสั่งสอน และชี้แนะสิ่งที่ถูกต้อง					
6. อาจารย์เป็นคนใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา					
7. อาจารย์คอยให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจให้นักศึกษา					
8. อาจารย์มักยกย่อง ชมเชยนักศึกษาที่ทำงานดี					
9. อาจารย์ชี้แจงให้นักศึกษาทราบถึงกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆของสถานศึกษา					
10. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าพบเมื่อมีปัญหา					
11. เพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือนักศึกษาในด้านการเรียน					
12. ไม่เคยถูกเอาเปรียบจากเพื่อนนักศึกษา					
13. เพื่อน ๆ ยอมรับในความสามารถของนักศึกษา					
14. นักศึกษามีความสุขในการได้ทำงานร่วมกับเพื่อน					
15. ห้องเรียนมีบรรยากาศน่าเรียน สะอาดเป็นระเบียบ					
16. โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนมีความทันสมัย					
17. ห้องเรียนมีป้ายนิเทศให้ความรู้					
18. มีสุขา ชาย หญิง ที่สะอาด เพียงพอสำหรับนักศึกษา					
19. บริเวณสถานศึกษาสะอาด ร่มรื่น สวยงาม					
20. บริเวณสถานศึกษามีที่นั่งเล่นและพักผ่อนเพียงพอ					

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการมีวินัย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้
5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ	ระดับปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. นักศึกษาเข้าเรียนตรงตามกำหนดเวลาที่กำหนดในตารางเรียน					
2. นักศึกษาพยายามทำงานส่งให้ทันกับเวลาที่อาจารย์กำหนด					
3. เมื่ออาจารย์ให้ทำงานกลุ่ม นักศึกษาสามารถช่วยกันทำงานจนเสร็จ					
4. นักศึกษาทำงานหรืออ่านหนังสือด้วยความสงบเรียบร้อยแม้อาจารย์ไม่อยู่ในห้องเรียน					
5. นักศึกษาห้ามเพื่อนในชั้นไม่ให้รบกวนหรือขัดขวางการทำงานของผู้อื่น					
6. ในขณะที่เรียนวิชาหนึ่งนักศึกษาไม่นั่งงานอื่นหรือวิชาอื่นมาทำ					
7. นักศึกษาทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
8. นักศึกษารูจักให้เกียรติผู้อื่น					
9. นักศึกษาส่งเสริมให้เพื่อนได้พูดแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น					
10. นักศึกษาร่วมทำงานที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
11. นักศึกษาห้ามปรามเพื่อนไม่ให้พูดหยาบคายกับผู้อื่น					
12. นักศึกษาปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา เพศ					
13. เมื่อนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำสิ่งใดนักศึกษาสามารถทำตามที่ได้รับมอบหมาย					
14. นักศึกษาสามารถควบคุมตนเองได้ไม่แสดงอาการโกรธเมื่อถูกทำโทษหรือถูกตำหนิ					
15. เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้ง นักศึกษารับฟังจนจบก่อนที่จะทำการโต้แย้ง					
16. นักศึกษาเคารพในความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น					
17. นักศึกษาจะไปถึงเวลานัดตรงตามเวลาเมื่อมีนัดกับเพื่อนหรือผู้อื่น					
18. นักศึกษาแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา					
19. เมื่อนักศึกษารับประทานอาหารเสร็จแล้ว จะนำภาชนะไปวางไว้ในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้					
20. นักศึกษาเดินข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย					

ประวัติและประสบการณ์ของผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยชนะ มิตรสัมพันธ์

(ภาษาอังกฤษ) Asst.Prof.Chaichana Mitsumphan

เกิด 6 มกราคม 2504 อ.เดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

เริ่มรับราชการ 8 สิงหาคม 2526 ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3

สถานที่ทำงาน 86 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ถ.พิษณุโลก
แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร.022829101-2, 081-3357-5796

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

การศึกษา 1. สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายจาก ร.ร.สามชุกรัตนโกการาม จังหวัดสุพรรณบุรี

2. ป.กศ.สูง (พลศึกษา) วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

3. การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพลศึกษา

4. การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

5. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บข.ม.การตลาด) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ประสบการณ์ 1. อาจารย์สอนวิชาพลศึกษา กิจกรรม สีสาค บาสเก็ตบอล วอลเลย์บอล ศิลปะ
ป้องกันตัว (ไอคิโด) พฤติกรรมผู้บริโภค การบริหารธุรกิจขนาดย่อม ความรู้
เบื้องต้นธุรกิจระหว่างประเทศ เป็นต้น

2. หัวหน้าแผนกเทคโนโลยีทางการศึกษา

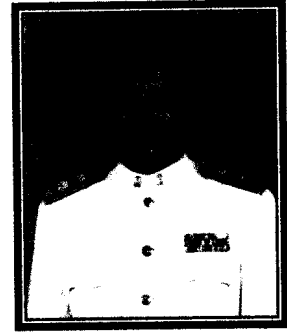
3. อาจารย์ผู้ควบคุมกีฬา วอลเลย์บอล กรีฑา วายน้ำ บาสเก็ตบอล เป็นต้น

4. วิทยากรผู้นำด้านนั้นทางการ

ผลงานวิจัย การปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ
ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร (ผู้วิจัยร่วม)
งบประมาณผลประโยชน์ประจำปี 2548

การศึกษาดูงาน ศึกษาดูงานต่างประเทศที่ประเทศจีน อิตาลี สวิสเซอร์แลนด์ และฝรั่งเศส

ประวัติและประสบการณ์ของผู้วิจัย

- ชื่อ - นามสกุล** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสมนึก แก้ววิไล
- เกิด** 26 มีนาคม 2501 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- เริ่มรับราชการ** 16 พฤษภาคม 2523
- สถานที่ทำงาน** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กทม.10300 โทร 022829101-2
- ตำแหน่ง** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
- การศึกษา**
1. การศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 2. รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 3. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการและบริหารองค์การ) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
 4. วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการทหารสูงสุด
- ปัจจุบัน** ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ประสบการณ์**
1. หัวหน้าแผนกกิจกรรมนักศึกษา
 2. หัวหน้าแผนกพัฒนานิพนธ์
 3. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา
 4. ข้าราชการพลเรือนดีเด่นระดับ 6-8 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปี พ.ศ. 2545
 5. วิทยาการป้องกันโรคเอดส์และต่อต้านสารเสพติดของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
 6. วิทยาการป้องกันยาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ

ผลงานวิจัย (รหัสนักวิจัย 46000071)

1. ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร งบประมาณผลประโยชน์ ประจำปี 2543
2. ความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ปีการศึกษา 2546
3. ทักษะคิดและการยอมรับของนักศึกษาต่อการนำเสนอข่าวสาร ด้านการป้องกันยาเสพติดของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล งบประมาณผลประโยชน์ประจำปี 2546 (หัวหน้าโครงการวิจัย)
4. ปัจจัยที่มีผลต่อยุทธศาสตร์การปลูกพลังแผ่นดินและการป้องกันยาเสพติดในชุมชนงบประมาณผลประโยชน์ประจำปี 2547

ศึกษาดูงาน

ศึกษาดูงานต่างประเทศที่ประเทศอังกฤษ ญี่ปุ่น จีน เกาหลี สิงคโปร์ อินโดนีเซีย

